

Predlog SVIZ za spremembe in dopolnitve Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov za otroke s posebnimi potrebami

SVIZ oziroma v njem organizirana sindikalna konferenca osnovnih šol in zavodov za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami na podlagi obsežnejšega zbiranja predlogov in razprave predlaga več sprememb Pravilnika o normativih in standardih za izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov za otroke s posebnimi potrebami. Predloge sprememb, vezane na administrativno-računovodske ter tehnične delavce smo pripravili v sodelovanju s predstavniki tovrstne sekcije administrativno-tehničnih delavcev SVIZ, enako velja za predloge knjižničarjev.

Bistvene predlagane spremembe in dopolnitve pravilnika so sledeče:

- Normativi za nove oblike vzgojnih skupin ter znižanje št. otrok v vzgojnih in učnih skupinah v vzgojnih zavodih (zagotavljanje potrebnega strokovnega dela z otroki).
- Povečan obseg sistemiziranih zaposlitev varuhov-negovalcev V v posebnem programu vzgoje in izobraževanja.
- Določena znižanja normativov pri oblikovanju oddelkov (v nekaterih oddelkih z otroki z avtističnimi motnjami, ki so po obeh kriterijih opredeljene kot težji primanjkljaj, 1. razred v programu NIS za otroke z lažjo motnjo v duševnem razvoju, oblikovanje skupin oz. znižanje normativa v 6. stopnji PP z težjimi in težkimi motnjami v DR, jutranjem varstvo v socialno-varstvenih zavodih ipd.)
- Znižanje št. otrok in povečanje št. ur za ločeno poučevanje v kombiniranih oddelki v programu NIS
- Dodatni/drugi strokovni delavci za lažje izvajanje dela z otroki z več motnjami (ne le 1. razred)
- Možnost jutranjega varstva v PP za otroke z zmernimi, težjimi in težkimi motnjami v DR v vseh stopnjah programa (in ne le prvi).
- Izboljšan normativ za pomočnike ravnateljev.
- Jasna določitev ur za dodatek dodatka za mentorstvo tudi pri izvajanju mentorstva delavcem na usposabljanju oz. drugim strokovnim delavcem (pri potrebnih nastopih oz. pisni nalogah).
- Izboljšanje normativov pri nekaj administrativno-računovodskih in tehničnih delavcih (dvig tarifnega razreda pri računovodjih, dietni kuhar s popravki normativov, znižanje normativa pri čistilcih ipd.). Pri hišnikih na tem mestu opozarjamo na prilagoditev normativa različnim obsegom zunanjih površin, glede katerih v SVIZ nimamo ustreznih podatkov za podajo konkretnega predloga in pričakujemo, da to stori MIZŠ.
- Drugačen normativ dodatnega strokovnega delavca in dodanih ur drugega strokovnega delavca v 1. razredu za učence Rome ter romskega pomočnika, kar smo že posredovali v mnenju na predloge sprememb MIZŠ januarja 2021.

Predlogi so osnovani na podlagi mnenj in predlogov članov iz zavodov, ki smo jih prejeli v lanskem šolskem letu do spomladi. Temeljijo na vedno večji zahtevnostjo dela z otroki s posebnimi potrebami, pomanjkanjem kadra in določenimi spremembami skupin, ki so predmet urejanja normativov. Med predlogi strokovnih delavcev sta bila pogosta tudi predloga za večjo pomoč delavcev v skupini (npr. s predlogi povečanja obsega varuhov negovalcev), ter znižanje št. otrok v skupini, v kateri je otrok in s težjimi in težkimi motnjami avtizma. Na predlog članov smo letos poleti izvedli obsežnejšo anketo nasilju, katerega so deležni zaposleni s strani učencev oz. otrok. Izvedli smo jo tekom poletja po vzoru tovrstne analize, ki so jo za redne osnovne šole in srednje šole izvedli strokovnjaki iz Pedagoškega Inštituta. Nato pa jeseni sindikalnim zaupnikom predstavili

ključne rezultate¹. Anketa je vsebovala zelo podobna vprašanja kot omenjena analiza in je bila dokaj obsežna (preko 40 vprašanj) z možnostjo podaje opisni komentarjev. Izpolnilo jo je cca. 300 zaposlenih, praktično vsi so izpolnili celotno anketo in podali dobršen del opisov nasilnih dogodkov. Rezultati ankete so pokazali, da je dokaj velik delež zaposlenih deležen različnih vrst nasilja (najpogosteje različnih oblik fizičnega in psihičnega nasilja) in da to po njihovem mnenju slabo vpliva na njihovo psiho-fizično zdravje in opravljanje pedagoškega dela. Med vzroki za nasilje so prednjačili predvsem večje število otrok s čustveno-vedenjskima motnjami in s težjimi in težkimi motnjami avtizma, napačna usmeritev otrok ter število otrok v skupini. Med več predlogi za zmanjšanje nasilja pa so zaposleni izpostavili več neposredne pomoči v oddelkih, manjše št. otrok v skupini. Anketa je tako še dodatno izkazala dodatne vzroke in hkrati argumente za spremembe nekaterih delov normativov, ki so jih že pred tem predlagali zaposlenih.

Podajamo tudi nekaj predlogov sprememb za vzgojne zavode oz. strokovne centre, ki smo jih oblikovali na podlagi osnutka, ki ga je MIZŠ posredovalo v obravnavo oz. seznanitev skupaj z ZOOMTVI. Menimo pa, da bo potrebno dodatno preučiti položaj teh zavodov in zaposlenih na podlagi spreminjajočih se okoliščin zaradi novega zakona oz. prevzemu vseh otrok mladostnikov s strani vsakega centra na svojem področju. Do sedaj so bili nekateri zavodi zaradi specifik k njim nameščenih otrok in mladostnikov kadrovsko bistveno bolj okrepljeni od drugih. Po novi ureditvi morajo vsi centri nuditi vzgojo in pomoč vsem otrokom in mladostnikom, nimajo pa vsi temu primerne kadrovske zasedbe. temu bi bilo tako tudi ob morebitni uveljavitvi omenjenega osnutka sprememb normativov MIZŠ. Marsikje bi namreč potrebovali dodaten kader in delovna mesta, ki jih normativi ne predvidevajo oz. delovna mesta iz drugih dejavnosti (iz področja zdravstva oz. nege). Zato predlogi, ki jih podajamo, niso dokončni oz. verjetno ne bodo v celoti zadostovali, in jih bomo ob priliki še dopolnili.

V predlogu spodaj citiramo člene veljavnega pravilnika, katere bi spremenili oz. dopolnili. V teh so spremembe in dopolnitve SVIZ označene z rdečo barvo in obrazložene.

S prijaznimi pozdravi.

Jelka Horvat, l. r.
Predsednica sindikalne konference
osnovnih šol in zavodov za otroke in mladostnike
s posebnimi potrebami SVIZ

Zapisal:
Jernej Zupančič, l. r.
strokovni sodelavec GO SVIZ

¹ Predstavitev s krajšo predstavitevijo ključnih rezultatov ankete je objavljena tudi na spletni strani SVIZ: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/jzupancic_anketavarnostzdravje%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/jzupancic_anketavarnostzdravje%20(1).pdf)

Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov za otroke s posebnimi potrebami

3. člen

(učna obveznost in obveznost drugega vzgojno-izobraževalnega dela v prilagojenih izobraževalnih programih osnovne šole in posebnih programih vzgoje in izobraževanja)

Tedenska učna obveznost, izražena v urah po 45 minut, je:

- 22 ur za učitelje,
- 21 ur za učitelje slovenščine,
- 21 ur za učitelje slovenščine in madžarščine kot maternega jezika v dvojezičnih šolah,
- 22 ur za učitelje, ki izvajajo dodatno strokovno pomoč za premagovanje primanjkljajev, ovir oziroma motenj učencem s posebnimi potrebami.
- 30 ur sodelovanja pri pouku za laborante.

Tedenska učna obveznost, izražena v urah po 50 minut, je:

- 25 ur za učitelje v podaljšanem bivanju.

Tedenska obveznost vzgojno-izobraževalnega dela, izražena v urah po 60 minut, je:

- 22 ur za učitelje v oddelku Posebnega programa vzgoje in izobraževanja in v oddelku posebnega programa (Post)rehabilitacijski praktikum,
- 35 ur za strokovne delavce v jutranjem varstvu za učence prvega razreda v prilagojenih izobraževalnih programih osnovne šole ~~oziroma in prve od prve do šeste~~ stopnje Posebnega programa vzgoje in izobraževanja.

Obrazložitev:

Predlagamo dopolnitev 3. člena Pravilnika, saj je potrebno otrokom in mladostnikom, ki so zaradi zmerne, težje in težke motnje v duševnem razvoju vključeni v posebni program vzgoje in izobraževanja, ter posredno tudi zavodom, ki izvajajo ta program, omogočiti izvajanje jutranjega varstva tudi v višjih stopnjah programa. V Posebnem programu vzgoje in izobraževanja namreč napredujejo učenci na osnovi kronološke starosti vsake tri leta na naslednjo stopnjo (do 6. stopnje). Torej so lahko težje in težko prizadeti tudi na 5. in tudi 6. stopnji, ki prav tako potrebujejo jutranje varstvo.

Naj tem mestu bi omenili še predlog, ki se nanaša na spremembo programa v zvezi z trajanjem učnih ur v posebnem programu in programu (Post) rehabilitacijski praktikum, na kar smo že opozorili v preteklosti (45 minutne ure). Razlog za spremembo je tudi v zmanjšanju psihofizičnih obremenitev zaposlenih, ki so praviloma prestopili z otroki, katerih potrebe oz. motnje so vedno bolj zahtevnejše.

5. člen

(obveznost vzgojnega dela v vzgojnih programih)

Tedenska obveznost vzgojnega dela, izražena v urah po 60 minut, je:

- 25 ur vzgojnega dela v vzgojni skupini za otroke in mladostnike s čustvenimi vedenjskimi motnjami,
- 25 ur vzgojnega dela v intenzivni skupini za otroke in mladostnike s čustvenimi vedenjskimi motnjami,
- 30 ur vzgojnega dela v skupini v dnevni obliki dela za otroke in mladostnike s čustvenimi vedenjskimi motnjami,
- 30 ur vzgojnega dela v programu produkcijske šole za otroke in mladostnike s čustvenimi vedenjskimi motnjami,
- 30 ur vzgojnega dela vzgojni skupini za otroke z drugimi vrstami primanjkljajev, ovir oziroma motenj,
- 40 ur vzgojnega in drugega dela v stanovanjski skupini,
- 40 ur vzgojnega in drugega dela za vzgojitelje, ki opravljajo nočno delo,

- 40 ur vzgojnega in drugega dela za dela z otroki in mladostniki s čustvenimi vedenjskimi motnjami v mladinskem stanovanju
- 30 ur vzgojnega v mobilnem timu strokovnega centra za otroke in mladostnike s čustvenimi vedenjskimi motnjami.

Za delo v posamezni vzgojni skupini se lahko sistemizirajo:

- največ 4 vzgojitelji v vzgojni skupini za otroke in mladostnike s čustvenimi in vedenjskimi motnjami,
- največ 10 vzgojitelji v intenzivni skupini za otroke in mladostnike s čustvenimi vedenjskimi motnjami
- največ 3 vzgojitelji v skupini v dnevni obliki dela za otroke in mladostnike s čustvenimi vedenjskimi motnjami,
- največ 2 vzgojitelja v skupini, ki izvaja program produkcijske šole,
- največ 2 vzgojitelja v vzgojni skupini za otroke z drugimi vrstami primanjkljajev, ovir oziroma motenj,
- največ 5 vzgojiteljev v stanovanjski skupini,
- 1 vzgojitelj na 4 otroke in mladostnike s čustvenimi vedenjskimi motnjami v mladinskih stanovanjih.

Obrazložitev:

Nov Zakon o obravnavi otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi težavami in motnjami v vzgoji in izobraževanju predpisuje dodatne obveznosti vzgojnemu zavodu oz. strokovnemu centru, med drugim druga vključevanje otrok in mladostnikov v nove oblike dela oz. skupine. Prav tako določa, da se mora sprejeti nov vzgojni program do januarja 2021 ter do avgusta 2021 spremeniti tudi normativi. Kljub temu, da program še ni sprejet, je potrebno čim prej pristopiti k oblikovanju normativov za izvajanje novega zakona in programa. MIZŠ je že pri sprejemanju zakona kot primer vključilo osnutek sprememb normativov, ki smo jih vzeli v obzir pri podajanju lastnih predlogov, ki smo jih oblikovali po posvetovanju s predstavniki zaposlenih v vzgojnih zavodih. Pri tem so izhajali tudi iz izkušenj, ki so jih pridobili v okviru izvajanja nalog strokovnih centrov v okviru projekta EU, ki je bil tudi podlaga za spremembo zakona.

Pri prilagoditvi normativov smo tako izhajali iz praktičnih izkušenj delavk in delavcev pri izvajanju enakih ali podobnih nalog na podlagi projekta ter potreb otrok, ki jih zaznavajo pri svojem delu.

Uvodoma bi vseeno poudarili, da sta bistvena tako št. otrok v skupinah (kar ureja 49. člen normativov) kot seveda tudi št. strokovnih delavcev, ki dejansko delajo z njimi in tudi s tem povezan normativ. Tako pri obsegu ur vzgojnega dela, kot tudi potrebno število vzgojiteljev na posamezno skupino.

Pri intenzivni skupini je zaradi specifik tam vključenih otrok ali mladostnikov potrebno, kjer je lahko prisotno zelo izstopajoče vedenje, zagotavljati enako časovno pokrivanje (24/365), torej vse dni v tednu in praviloma tudi za praznike. Pri izračunu je potrebno upoštevati še dejstvo, da je potrebno organizirati izmensko delo, da je normativa vzgojenega dela tej skupini zaradi intenzivnosti in pogojev dela drugačen, da so zaposleni tudi upravičeno odsotni z dela (dopusti, bolniške). Poudarjamo, da je zaradi specifik dela v tej skupini potrebno tudi sočasna prisotnost dveh vzgojiteljev zaradi zagotavljanja varnosti in nudenja pomoči otrokom in mladostnikom ter tudi samim zaposlenim. Ta težava bolj izrazito prisotna v tistih zavodih, ki imajo dislocirane intenzivne skupine in nimajo dodatnega kadra (npr. medicinskih tehnikov, ki bi lahko dežurali ponoči). Težave so tudi pri združevanju skupin lažje združujejo skupine ob prostih dnevih za razliko od zavodov z več skupinami, kjer se jih kdaj tudi združuje, ker nekateri otroci preživljajo proste dneve pri svojih družinah. Čeprav se to tudi spreminja in je čedalje več otrok, ki počitnice in proste dneve preživljajo v zavodu. Hkrati tisti otroci, ki imajo največ težav in je potrebno tudi skozi proste dni zagotoviti dovoljšno število kadra.

Novi zakon posebej omenja produkcijsko šolo. Zato predlagamo, da se to oblikuje kot posebna oblika skupine, ki se razlikuje od dnevnega programa po intenzivnosti obravnave. Ta oblika namenjena mladostnikom z vedenjskimi in čustvenimi težavami ter drugimi kombinirani težavami/motnjami, ki niso vključeni v redni šolski proces. Med njimi je več mladostnikov, ki so bili dalj časa hospitalizirani zaradi duševnih težav, mladostniki pa potrebujejo bolj strukturirano, individualno delo in intenzivnejšo pomoč - podobno kot v intenzivni skupini ali vzgojni skupini z otroki z motnjami vedenja in duševnimi boleznimi. Delo v produkcijski šoli poteka v različnih prostorih, vedno hkrati poteka več dejavnosti, ki so sestavni del programa, vzporedno pa teče dnevno

sodelovanje s starši, zdravstvenimi, svetovalnimi, šolskimi in drugimi službami pomoči. Zato predlagamo 30 urno tedenski normativ vzgojnega dela ter 2 vzgojitelja na oddelek.

Predlagamo tudi oblikovanje normativa za sistemizacijo delovnega mesta vzgojitelja za novo obliko vzgojnega dela oz. skupine mladinskega stanovanja, in sicer 1 vzgojitelja na 4 mladostnike z normativom 40 ur vzgojnega in drugega dela upošteva izkušnje pri dosedanjem izvajanju tega dela v projektih. Podobno velja tudi za sistemizacijo delovnega mesta vzgojitelja ter dolžitve tedenskega in drugega vzgojnega dela vzgojitelja za delo v mobilnem timu v vzgojnem zavodu, ki za določeno področje izvaja naloge v posameznem strokovnem centru.

Na koncu pa naj ponovimo navedeno v uvodu predloga. Marsikje bi vzgojni zavodi oz. strokovni centri potrebovali dodaten kader in delovna mesta, ki jih normativi, tudi z upoštevanjem tu podanih predlogov, ne predvidevajo oz. delovna mesta iz drugih dejavnosti (iz področja zdravstva oz. nege). Zato predlogi, ki jih podajamo, niso dokončni oz. verjetno ne bodo v celoti zadostovali, in jih bomo ob priliki še dopolnili.

7. člen (drugi strokovni delavec v prvem razredu)

Drugi strokovni delavec se vključi v vzgojno-izobraževalno delo v obsegu 10 ur, če:

- je v posameznem oddelku 1. razreda, v katerem se izvaja prilagojen izobraževalni program z nižjim oziroma z enakovrednim izobrazbenim standardom, vključenih najmanj 5 učencev,
- so v posameznem oddelku prvega razreda, v katerem se izvaja prilagojen izobraževalni program z enakovrednim izobrazbenim standardom za otroke z avtističnimi motnjami oziroma z nižjim izobrazbenim standardom, v katerem so le otroci z avtističnimi motnjami, vključeni najmanj 3 učenci,
- so v kombinirani oddelku iz dveh ~~ali treh~~ razredov vključeni najmanj 4 učenci
- **sta v posamezni oddelku 1. razreda, v katerem se izvaja prilagojen izobraževalni program z nižjim oziroma enakovrednim izobrazbenim standardom, vključena najmanj dva učenca z več motnjami«.**

Če so v kombinirani oddelku iz treh razredov vključeni najmanj 4 učenci se v vzgojno-izobraževalno delo vključi drugi strokovni delavec v obsegu 20 ur.«

Obseg ur pouka za drugega strokovnega delavca v oddelku 1. razreda, v katerega sta vključena najmanj dva učenca Roma, je 15 ur ne glede na število učencev.

Obseg ur pouka za drugega strokovnega delavca v kombiniranem oddelku, v katerega sta vključena najmanj dva učenca Roma, je 15 ur na število učencev.

Obrazložitev:

Menimo, da bi bilo potrebno dodati alinejo, ki bi omogočala vključitev drugega strokovnega delavca tudi v primeru, ko sta v posamezni oddelku 1. razreda, v katerem se izvaja prilagojen izobraževalni program z nižjim oziroma enakovrednim izobrazbenim standardom, vključena najmanj dva učenca z več motnjami. Takšna pomoč bi bila v bistvu potrebna celo v oddelkih od 1. do vključno 3. razreda. V tem smislu obstaja potreba vsaj po določenem obsegu varuha negovalca za pomoč tudi v oddelkih, kjer se izvaja prilagojen program z nižjim izobrazbenim standardom. Zato bi bilo potrebno resno razmišljati o umestitvi in sistemizaciji tega kadra tudi v tem programu. Normativi pa upoštevajo omejujoče določbe ZUOPP-1 prav tako več ne omogočajo sistemiziranja spremljevalca v omenjenih programih.

Predlagamo vključitev dodatnega strokovnega delavca v večjem obsegu v primeru kombiniranih oddelkov iz treh razredov, v katerega so vključeni učenci prvega razredov. V slednjih je delo mnogo zahtevnejše, potreba po pomoči dodatnega strokovnega delavca pa večja. Smiselno enako velja tudi za kombinirane oddelke iz učencev treh razredov, med katerimi ni otrok iz prvega razreda (še posebej če ne gre za zaporedne razrede). Tudi v teh oddelkih bi bila pomoč dodatnega strokovnega delavca praktično nujna, a zaradi zakonske omejitve pomoč drugega strokovnega delavca v takšnem oddelku trenutno ni možno predlagati (saj jo ZOSn predvideva le za 1. razred), prilagojeni program z nižjim izobrazbenim standardom pa ne predvideva takšne izjeme.

Menimo, da je potrebno vsem učencem Romom, ki so v skladu s predpisi lahko vključeni v različne programe vzgoje in izobraževanja, omogočiti enak položaj oziroma možnosti za razvoj. Ne glede na to, ali obiskujejo osnovno šolo, ki izvaja program osnovne šole, ali pa šolo, ki izvajajo prilagojene programe. Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole določa dodaten obseg ur drugega strokovnega delavca v prvem razredu in dodaten obseg zaposlitve dodatnega strokovnega delavca (učitelja oziroma svetovalnega delavca).

Romi so redno vključeni v marsikateri osnovni šoli, ki izvaja prilagojene programe ter tudi v zavode. In tudi pri njih obstaja smiselno enaka potreba po ustreznih prilagoditvah vzgojno-izobraževalnega dela (ne glede na samo problematiko razvrščanja). Tudi v prilagojenih programih so učenci Romi (velikokrat z lažjo motnjo v duševnem razvoju) in je tudi zaradi okoliščin potreben prilagojen pristop. Npr. pojavlja se več težav z jezikom in razumevanjem, drugačna vedenjska situacija, če sta v oddelku že 2 otroka Roma, delo v oddelkih je zelo naporno, več stikov z družino otroka (vsaj 2 krat toliko kot sicer), več drugega individualnega dela z otroki (skupno učenje, vodenje, spremljanje na dom ipd.). Doma se praviloma ne učijo, zato se strokovni delavci tudi učijo skupaj z njimi, če želijo, da napredujejo in da jim znanje približajo kot vrednoto.

Zavedamo se, da ni v vseh zavodih problematika enako pereča. A enako velja tudi za redno osnovne šole. A potreben je sistemski in trajen pristop s sistemiziranjem dodatnega strokovnega delavca v prvem razredu poleg dodatnega strokovnega delavca (ki v praksi na podlagi t. i. specifik izvaja predvsem organizacijsko in svetovalno vlogo).

9. člen (pomočnik ravnatelja)

V šoli oziroma v zavodu lahko ravnatelj imenuje pomočnika ravnatelja pri 14 oddelkih oziroma vzgojnih skupinah.

Drugega pomočnika ravnatelja lahko ravnatelj imenuje pri 26, tretjega pa pri 38 oddelkih oziroma vzgojnih skupinah. Na eno delovno mesto pomočnika ravnatelja ravnatelj ne more imenovati več oseb.

Pomočnik ravnatelja ima v okviru delovne obveznosti določeno tudi učno obveznost, obveznost vzgojnega dela oziroma obveznost drugega strokovnega dela. Med učno obveznost, ki jo pomočnik ravnatelja opravlja v okviru svoje delovne obveznosti, sodijo vse ure vzgojno-izobraževalnega dela, ki so element za sistemizacijo delovnih mest učiteljev iz 51. člena tega pravilnika, razen ur jutranjega varstva. Med druga strokovna dela, ki jih pomočnik ravnatelja opravlja v okviru svoje delovne obveznosti, sodi svetovalno delo, delo knjižničarja, delo računalnikarja-organizatorja informacijskih dejavnosti in delo organizatorja šolske prehrane.

Tedenska učna obveznost, obveznost vzgojnega dela oziroma obveznost drugega strokovnega dela pomočnika ravnatelja se določi v skladu z naslednjimi merili:

število oddelkov, vzgojnih skupin		Učna obveznost		Vzgojno delo	Druge strokovne
1. pom.	2. pom.	Ure pouka	Ure	-	-
14	26	14	15	16	28
15	27	13	14	15	26
16	28	12	13	14	24
17	29	11	12	13	22
18	30	10	11	12	20
19	31	9	10	11	18

20	32	8	9	10	16
21	33	7	8	9	14
22	34	6	7	8	12
23	35	5	6	7	10
24	36	4	5	6	8
25	37	3	4	5	6

število oddelkov, vzgojnih		Učna obveznost		Vzgojno delo	Drugo strokovno
1. pom. ravnatelja	2. pom. ravnatelja	Ure pouka	Ure podaljšanega bivanja		
14	26	7	7	8	7
15	27	6	7	7	6
16	28	6	6	7	6
17	29	5	6	6	5
18	30	5	5	6	5
19	31	4	5	5	4
20	32	4	4	5	4
21	33	3	4	4	3
22	34	3	3	4	3
23	35	2	3	3	2
24	36	2	2	3	2
25	37	1	2	2	1

Učna obveznost za tretjega pomočnika se določi po merilih iz prejšnjega odstavka.

~~Poleg predpisane učne obveznosti ima lahko pomočnik ravnatelja še največ za 5 ur povečano učno obveznost.~~

Če ima šola oziroma zavod dva ali več pomočnikov ravnatelja, lahko ravnatelj skupno število ur učne obveznosti, vzgojne obveznosti oziroma obveznosti drugega strokovnega dela med pomočnike razporedi tudi drugače, kot določajo merila, vendar posameznemu ne manj, kot je določeno za 25 oddelkov.

Osnove za sistemiziranje delovnega mesta pomočnika ravnatelja in za določitev njegove učne obveznosti so čisti in kombinirani oddelki, vzgojne oziroma stanovanjske skupine, oddelki mobilne službe in oddelki podaljšanega bivanja.

V šoli, ki je organizacijska enota in ima najmanj 14 oddelkov, ravnatelj lahko imenuje pomočnika ravnatelja. Njegova učna obveznost, obveznost vzgojnega dela oziroma obveznost drugega strokovnega dela se določi v skladu z naslednjimi merili:

Število oddelkov, vzgojnih skupin	Učna obveznost		Vzgojno delo	Drugo strokovno delo
	Ure pouka	Ure podaljšanega		
14, 15	16	17	18	30
16, 17	15	16	17	28
18, 19	14	15	16	26
20, 21	13	14	15	24
22, 23	12	13	14	22
24, 25	11	12	13	20

Obrazložitev:

Zaradi vedno večjega obsega naloge vodstev v vzgojno-izobraževalnih zavodih, tudi vrtcih, predlagamo znižanje obsega neposrednega dela z otroki oz. svetovalnega dela pomočnikom ravnateljev.

**10.a člen
(dodatni strokovni delavec za delo z Romi)**

V osnovni šoli in v zavodu se sistemizira delovno mesto strokovnega delavca za delo z učenci Romi v skladu z naslednjimi merili:

Število romskih učencev		Delež delovnega mesta
od	do	
4	8	0,10
9	13	0,25
14	19	0,50
20	26	0,75
27	34	1,00
35	44	1,50
45 in več		2,00

V osnovni šoli oziroma zavodu se za 20 učencev oziroma otrok in mladostnikov Romov sistemizira 1 dodatno delovno mesto strokovnega delavca. V šoli oziroma zavodu z večjim oziroma manjšim številom pa v ustreznem deležu, vendar ne manj kot 0,20 delovnega mesta, če so vključeni vsaj 4 učenci oziroma otroki ali mladostniki Romi.

V vzgojnem zavodu se sistemizira eno delovno mesto strokovnega delavca za 2 ali več mladostnikov Romov, ki nimajo dokončane osnovne šole in se izobražujejo v drugih vzgojno-izobraževalnih inštitucijah v šolskih programih za odrasle.

Šola ali zavod lahko delež delovnega mesta razporedi na delovno mesto učitelja ali delovno mesto svetovalnega delavca, vzgojni zavodi pa na delovno mesto vzgojitelja ali svetovalnega delavca.

Obrazložitev:

Sprejeti normativi v večini prenašajo merila, ki že veljajo v normativih za redne osnovne šole. A otroci v šolah in zavodih, ki izvajajo prilagojene programe imajo težje oblike motenj oziroma potreb, praviloma tudi več pridruženih motenj, tudi pri otrocih Romih. Zato zgolj prenos kriterijev števila otrok Romov iz normativov za redne osnovne šole ni primeren in je potrebno normativ prilagoditi oz. znižati št. otrok. Za namen sistemiziranja tega delovnega mesta bolj ustrezna sistemizacija v sorazmernem deležu in ne po razponih, saj lahko bolj sledi dejanskim potrebam šol. Poudarjamo še, da je na podlagi izkušenj delavcev strokovna pomoč (tudi v višjih razredih) potrebna v samih oddelkih oziroma istočasno kot pouk in ne (le) kot dodatna učna (pomoč) izven trajanja pouka.

Jasno je potrebno določiti, da se pri sistemizaciji upoštevajo tudi učenci v šolskih programih, ki jih izvajajo vzgojni zavodu. Tudi v teh vzgojnih zavodih imajo vključene otroke in mladostnike Rome ter potrebujejo delež dodatnega strokovnega delavca.

Sistemizirati pa je potrebno dodatnega strokovnega delavca za delo z Romi tudi v vzgojni zavodi, ki imajo nameščene otroke Rome s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, a znotraj zavoda ne izvajajo šolskih programov in tako nimajo učencev. Slednji potrebujejo pomoč dodatnega strokovnega delavca, saj Romi praviloma nimajo dokončane osnovne šole in se izobražujejo v drugi vzgojno-izobraževalni inštituciji, učni proces oz. večje izvajanje pomoči pa pade na že zaposlene. Sedaj lahko tu pomaga dodatni strokovni delavec na šoli. Drugačna pa je situacija, ko gre za mladostnike Rome v vzgojnih zavodih, ki se izobražujejo v šolskih programih za odrasle.

Normativi za razliko od podobne določbe v normativih za redne osnovne šole ne določajo, na katerih strokovnih delovnih mestih v zavodu se sistemizacija lahko poveča (npr. učitelju oziroma drugemu strokovnemu delavcu v zavodu ali svetovalnemu delavcu). Zato je predlog potrebno v tem delu dopolniti. Predlagamo, da se obseg zaposlitev lahko poveča na delovnem mestu vzgojitelja ali svetovalnega delavca.

10.b člen (romski pomočnik)

V osnovni šoli in v zavodu se sistemizira delovno mesto romski pomočnik v skladu z naslednjimi merili:

Število romskih učencev	Delež delovnega mesta
6 – 12	0,50
13 in več	1,00

~~Odstopanja od meril iz prejšnjega odstavka zaradi posebnih delovnih razmer ali posebnih potreb otrok in mladostnikov na podlagi vloge šole oziroma zavoda odobri ministrstvo.~~

Romski pomočnik mora imeti srednjo izobrazbo ali srednjo strokovno izobrazbo ali nacionalno poklicno kvalifikacijo romski pomočnik.

V osnovni šoli oziroma zavodu, se sistemizira delovno mesto romski pomočnik v skladu z naslednjimi merili:

št. romskih učencev	delež delovnega mesta
6 – 12	0,50
13 – 19	1,00
20 – 26	1,50
27 – 33	2,00
34 – 40	2,50
41 in več	3,00

Romski pomočnik mora imeti srednjo ali srednjo strokovno izobrazbo ali nacionalno poklicno kvalifikacijo romski pomočnik.«.

Obrazložitev:

Menimo, da bi bilo potrebno kriterij nujno prilagoditi tudi šolam, ki imajo bistveno večje število romskih učencev in dopolniti tabelo vsaj še z dodatnimi razponi na enak način vsaj do št. 40 (od 13 -19 učencev 1,5 delovnega mesta, od 14 do 20 učencev 2 itd.). Neprimerno se nam zdi, da bi šola, ki ima bistveno večje število učencev Romov od 13, dodatni delež delovnega mesta pridobila le na podlagi soglasja MIZŠ oz. t. i. specifik. Ne zdi se nam potrebno, da bi 10.b člen določal, da izjeme od normativa odobri MIZŠ na podlagi vloge šole oz. zavoda, saj podelitev tudi takšnih izjem zaradi posebnih delovnih razmer omogoča že 43. člen veljavnih normativov.

**11. člen
(knjižničar)**

V šoli oziroma v zavodu z ~~20~~ 18 oddelki in več se sistemizira 1 delovno mesto knjižničarja, v šoli oziroma v zavodu z manjšim številom oddelkov pa v ustreznem deležu, vendar ne manj kot ~~0,25~~ 0,5 delovnega mesta.

Obrazložitev:

Zaradi vedno večjega obsega dela knjižničarjev predlagamo spremenjen normativ.

**12. člen
(računalnikar-organizator informacijskih dejavnosti)**

»V osnovni šoli se sistemizira delovno mesto računalnikarja-organizatorja informacijskih dejavnosti v skladu z naslednjimi merili:

Število oddelkov		Delež delovnega mesta
od	do	
1	16	0,50
17	26	0,75
27	36	1,00
37	46	1,20
47 in več		1,40

V zavodu se sistemizira delovno mesto računalnikarja – organizatorja informacijskih dejavnosti v skladu z naslednjimi merili:

Število oddelkov		Delež delovnega mesta
od	do	
1	36	1,00
37	46	1,20
47 in več		1,40

←

(1) V osnovni šoli z 18 oddelki se sistemizira 1 delovno mesto računalnikarja-organizatorja informacijskih dejavnosti, v šoli z večjim oziroma manjšim številom oddelkov pa v ustreznem deležu, vendar ne manj kot 0,50 delovnega mesta.

(2) V zavodu se sistemizira najmanj 1 delovno mesto računalnikarja - organizatorja informacijskih dejavnosti do vključno 18 oddelkov oz. skupin, za vsakih nadaljnjih 10 pa se sistemizira dodanih 0,2 deleža delovnega mesta.

(3) V osnovni šoli ali zavodu se za vsako podružnico oziroma dislocirano enoto dodatno sistemizira dodatnih 0,10 delovnega mesta računalnikar-organizator informacijskih dejavnosti.

Obrazložitev:

Menimo, da predlagani normativ za šole ne zadostuje vsem potrebam in izzivom, ki jih postavlja sodobno šolsko okolje, učiteljem in seveda računalnikarju-organizatorju informacijskih dejavnosti, ki terja vedno večjo potrebo po njihovem delu sedaj in v prihodnje. Slednji ni zgolj vzdrževalec opreme na šoli, temveč je strokovni delavec. Predlagamo sistemizacijo v sorazmernem deležu in ne po razponih, zato ponovno predlagamo spremembo št oddelkov za sistemizacijo 1 delovnega mesta računalnikarja-organizatorja informacijskih dejavnosti ter določanje obsega sistemizacije delovnega mesta po pravilu sorazmernosti, saj se s tem bolje sledi dejanskim potrebam šol glede njihovo velikost, število učiteljev, izkazano preko št. oddelkov.

Potrebno je omogočiti sistemizacijo dodatnega deleža delovnega mesta v primeru, ko šola ali zavod deluje v podružnicah oz. več lokacijah. Kot je zapisalo samo MIZŠ pri svojem prvotnem predlogu jeseni 2020, obstaja potreba po delu tudi na dislociranih lokacijah, kjer se izvaja osnovnošolski programi, nekatere podružnice oddaljene od matične šole tudi po 30 ali več kilometrov.

13. člen (osnove za sistemizacijo delovnih mest)

Osnova za sistemiziranje delovnih mest svetovalnega delavca, knjižničarja in računalnikarja – organizatorja informacijskih dejavnosti so čisti in kombinirani oddelki, vse oblike vzgojnih skupin, oddelki mobilne službe ter oddelki vrtca pri šoli oziroma zavodu.

Obrazložitev:

Ker nekateri vzgojni zavodi izvajajo tudi programe VIZ, njihovi zaposleni strokovni delavci pa izvajajo delo, povezano z izvajanjem vzgojnih programov, bi jih bilo potrebno upoštevati pri oblikovanju normativa. V primerih ko šola ali zavod izvaja tudi prilagojene programe predšolske vzgoje, ti posledično predstavljajo v praksi dodatno delo za strokovne delavce. Pravilnik o normativih za program predšolske vzgoje ne določa normativov za ta program, saj jih lahko določajo le konkretni normativi. Te in druge omenjene oddelke oz. skupine bi bilo potrebno upoštevati pri sistemizaciji delovnih mest strokovnih delavcev v šolah in zavodih. Vsaj

v določenem deležu, ki bi se lahko določili npr. v 50. členu pravilnika za zapisom ustrezne formule (kot pri upoštevanju oddelkov mobilne službe za sistemizacijo delovnih mest administrativnih in računovodskih delavcev).

15. člen (laborant)

Osnovna šola, ki izvaja prilagojen program z enakovrednim izobrazbenim standardom, sistemizira za oddelke 6., 7., 8. in 9. razreda z več kot 7 učenci delovno mesto laboranta v obsegu 25 odstotkov od skupnega števila ur, določenih s predmetnikom pri naravoslovju v 6. in 7. razredu ter kemiji, fiziki in biologiji v 8. in 9. razredu.

Zavod, ki izvaja prilagojen vzgojno-izobraževalni program z enakovrednim izobrazbenim standardom za otroke in mladostnike s čustveno vedenjskimi motnjami, lahko sistemizira delovno mesto laboranta v skladu s prejšnjim odstavkom tega člena tudi za oddelke z manj kot 7 učenci.

Obrazložitev:

V vzgojnih zavodih, ki izvajajo program VIZ so oddelki glede na specifično potreb otrok oz. mladostnikov manj številčni, šole pa so manjše in je posledično potrebno oblikovati tudi kombinirane oddelke, v katerih ni več kot 7 učencev. V takšnih oddelkih z omenjenimi otroki in mladostniki pa je pri naravoslovnih predmetih (in tudi ostalih predmetih), ki so različni, zelo težko organizirati delo na način, da bi bilo za učence kvalitetno. Zato za te res specifične skupine oz. kombinirane oddelke predlagamo sistemizacijo laboranta, četudi gre za oddelke, kjer je manj kot 7 otrok oz. mladostnikov.

17. člen (varuh negovalec)

V šoli oziroma zavodu, v katerem se izvaja posebni program vzgoje in izobraževanja, se na vsakih ~~15~~ 13 učencev sistemizira 1 delovno mesto varuha – negovalca.

V šoli oziroma zavodu, v katerem se izvaja posebni program vzgoje in izobraževanja in v posebnem programu (Post)rehabilitacijski praktikum, se na šest težje ali težko gibalno oviranih otrok sistemizira 1 delovno mesto varuha – negovalca, v šoli oziroma zavodu z manjšim ali večjim številom teh otrok pa v ustreznem deležu.

V šoli oziroma zavodu, v katerem so v vzgojne skupine vključeni otroci in mladostniki z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem razvoju, se na 10 otrok sistemizira 1 delovno mesto varuha – negovalca, v vzgojni skupini, v kateri so težko gibalno ovirani otroci in mladostniki, največ 2 delovni mesti.

V šoli oziroma zavodu, v katerem se izvaja posebni program vzgoje in izobraževanja se na tri učence z avtističnimi motnjami, z opredeljenim težjim primanjkljajem na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter težjim primanjkljajem v socialni komunikaciji in socialni interakciji, sistemizira 1 delovno mesto varuha – negovalca, v šoli oziroma zavodu z manjšim ali večjim številom teh otrok pa v ustreznem deležu.

Vzgojnem programu v dnevni obliki usposabljanja za gibalno ovirane otroke se ~~odobri dodatna delovna mesta varuhov negovalcev, če pomoči ni mogoče zagotoviti z že sistemiziranimi delovnimi mesti varuhov negovalcev ali spremljevalcev~~ na šest težje ali težko gibalno oviranih otrok sistemizira 1 delovno mesto varuha – negovalca, v šoli oziroma zavodu z manjšim ali večjim številom teh otrok pa v ustreznem deležu.

V vzgojnem programu v dnevni obliki usposabljanja za gibalno ovirane otroke se na šest otrok z avtističnimi motnjami, z opredeljenim težjim primanjkljajem na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter težjim primanjkljajem v socialni komunikaciji in socialni interakciji sistemizira 1 delovno mesto varuha – negovalca, v šoli oziroma zavodu z manjšim ali večjim številom teh otrok pa v ustreznem deležu.

Varuh – negovalec mora imeti srednjo izobrazbo ali srednjo strokovno izobrazbo.

Obrazložitev:

Že leta 2016 oziroma 2017 smo v mnenju o predlaganih spremembah in dopolnitvah normativov opozorili na vedno večje potrebe do varuhih-negovalcih zaradi vedno večji potreb zaradi zahtevnejših motenj otrok, vključenih v PPVI. A takrat smo na več mestih predlagali znižanje normativa v posebnem programu v primerih vključitve otrok z več motnjami ali motnjami avtizma. Od takrat do danes se je položaj na podlagi mnenj zaposlenih zgolj otežil, znižanje normativa pa bodisi ni izvedljivo bodisi ne prinese potrebnega učinka z vidika izvajanja programa in doseganja največjih koristi otrok s posebnimi potrebami. Zato sedaj prvenstveno predlagamo zvišanje normativa za varuhe-negovalce nasploh. MIZŠ prav tako nekaterim zavodom že več let podaja t. i. specifiko (izjemo od normativa) ravno za delovna mesta varuhov-negovalcev, pri čemer lahko prihaja do kršenja pravic zaposlenih z vidika veriženja pogodb za določen čas, ponekod pa ministrstvo poda specifiko za zaposlitev (za določen čas) zgolj do 30. 6. koledarskega leta namesto za celo šolsko leto.

Dodatno pa predlagamo sistemiziranje dodatnih varuhov-negovalcev na omenjeno število otrok z motnjami avtizma (ko gre za težji primanjkljaj na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter za težji primanjkljaj v socialni komunikaciji in socialni interakciji, kar je razvidno iz odločb o usmeritvi), ki jih je vedno več v PPVI. V tem programu pa prav tako otrokom sploh ni mogoče dodeliti spremljevalca in sistemizirati tega delovnega mesta.

Podobno predlagamo tudi za vzgojni program v dnevni obliki usposabljanja za gibalno ovirane otroke. Pri smiselno enakem normativu za otroke s težjim in težkim gibalno oviranim otrokom pa predlagamo črtanje soglasja MIZŠ, saj slednje praviloma ni moč zagotoviti drugače in bi moralo biti na takšen ali drugačen način sistemizirano.

**19. člen
(računovodska dela)**

V osnovni šoli z ~~20~~ **18** oddelki in več se za računovodska dela sistemizira 1 delovno mesto računovodje VII/1, v šoli z manjšim številom oddelkov pa v ustreznem deležu, vendar ne manj kot ~~0,25~~ **0,5** delovnega mesta.

V zavodu s ~~15~~ **13** oddelki oziroma vzgojnimi skupinami ali več se za računovodska dela sistemizira 1 delovno mesto računovodje ~~VII/1~~, **ki je uvrščeno v najmanj tarifni razred VII/1**, v zavodu z manjšim številom oddelkov pa v ustreznem deležu, vendar ne manj kot 0,50 delovnega mesta.

Računovodja VII/1 mora imeti visoko strokovno izobrazbo (prejšnja) oziroma visokošolsko strokovno ali univerzitetno izobrazbo prve stopnje. **Računovodja VII/2 mora imeti izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje.**

Izraz »prejšnja« iz tega člena je uporabljen v pomenu, določenem v Uredbi o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja (Uradni list RS, št. 46/06 in 8/17).

Obrazložitev:

Zaradi vedno večjega obsega in zahtevnosti računovodskih del predlagamo znižanje normativa iz 20 oddelkov na 18 oddelkov šole oz. iz 15 na 13 oddelkov oz. vzgojnih skupin v zavodih. Prav tako na podlagi mnenj članov iz vrst računovodji predlagamo, da se sistemizira in delo opravlja zgolj na delovnem mestu v tarifnem razredu najmanj VII/1. Ocenjujemo, da ima večji delež računovodij ustrezno izobrazbo, posledično pa bi bil lažji prehod na novo delovno mesto v višjem tarifnem razredu. Kljub temu lahko nastanejo podobne težave, kot so opisane pri delovnem mestu poslovni sekretar. Zato menimo, da bi bilo bolje tudi v tem primeru urediti zaposlitev vseh računovodij na delovno mesto v višjem tarifnem razredu, a na način, po katerem zaposleni zaradi tega ne bi bili na slabšem.

X. člen
(računovodja VI – novo prehodno obdobje)

Računovodje VI, ki so do uveljavitve tega pravilnika opravljale računovodska dela, lahko po uveljavitvi tega pravilnika opravljajo računovodska dela na delovnem mestu računovodja VII/1, in sicer vse do prekinitve delovnega razmerja na področju vzgoje in izobraževanja. Trimesečna ali krajša prekinitve ne pomeni prekinitve neprekinjenega opravljanja dela na področju vzgoje in izobraževanja.

Obrazložitev:

Glede na zgoraj podani predlog in njegovo obrazložitev podajamo prehodno določbo, na podlagi katere bi zaposlene računovodje VI brez ustrezne izobrazbe za tarifni razred VII/1, kljub temu lahko do prenehanja zaposlitve opravljale delo na delovnem mestu v VII/1 tarifnem razredu. Podobno so določili normativi že pri prehodu računovodjih v tarifnem razredu V na tarifni razred VI pred cca. 14 leti.

20. člen
(računovodsko-administrativna dela)

V šoli s ~~24–22~~ oddelki oziroma vzgojnimi skupinami in več se za opravljanje računovodskih in administrativnih del poleg delovnih mest računovodje VI in tajnika VIZ VI sistemizirajo dodatna delovna mesta v skladu z naslednjimi merili:

24–28 22-26 oddelkov	0,50 delovnega mesta
29–36 27-34 oddelkov	1,00 delovno mesto
37–43 35-41 oddelkov	1,50 delovnega mesta
44–51 42-49 oddelkov	2,00 delovni mesti
52–59 50-57 oddelkov	2,50 delovnega mesta
60–67 58-65 oddelkov	3,00 delovna mesta in
68 66 in več oddelkov	3,50 delovna mesta.

V zavodu z ~~20~~ **18** oddelki, vzgojnimi oziroma stanovanjskimi skupinami in več se za opravljanje računovodskih in administrativnih del poleg delovnih mest računovodje VI in tajnika VIZ VI sistemizirajo dodatna delovna mesta v skladu z naslednjimi merili:

20–27 18-25 oddelkov oziroma skupin	0,50 delovnega mesta
28–35 26-33 oddelkov oziroma skupin	1,00 delovno mesto
36–43 34-41 oddelkov oziroma skupin	1,50 delovnega mesta
44–51 42-49 oddelkov oziroma skupin	2,00 delovni mesti
52–59 50-57 oddelkov oziroma skupin	2,50 delovnega mesta
60–67 58-65 oddelkov	3,00 delovna mesta in
68 66 in več oddelkov	3,50 delovna mesta.

Šola oziroma zavod lahko delež delovnega mesta razporedi med delovno mesto knjigovodja V ali administrator V. Delavec mora imeti srednjo izobrazbo ali srednjo strokovno izobrazbo. Če je oddelkov v šoli ali zavodu več, se lestvici smiselno nadaljujeta.

Obrazložitev:

Prilagajamo normativ predlagani spremembi normativa za 1 delovno mesto tajnika oz. računovodja, s čimer se nekoliko znižuje prag za sistemizacijo teh delovnih mest.

23. člen (hišnik)

V osnovni šoli in v zavodu se za opravljanje tehničnih vzdrževalnih del sistemizira delovno mesto hišnika v skladu z naslednjimi merili:

Število oddelkov		Delež delovnega mesta
od	do	
	7	0,50
8	11	0,60
12	15	0,80
16	29	1,00
30	44	1,50
45	60	2,00
61 in več		2,50

Če hišnik opravlja delo na štirih do šestih lokacijah, se normativ poveča za 0,05 delovnega mesta za vsako izmed lokacij, če opravlja delo na sedmih in več lokacijah, pa se normativ poveča za 0,5 delovnega mesta.

Hišnik mora imeti srednjo poklicno izobrazbo.

Obrazložitev:

Pri omenjenem delovnem mestu ne podajamo konkretne spremembe zaradi pomanjkanja podatkov. S strani članov smo bili večkrat opozorjeni na neupoštevanje razlik pri zunanjih površinah šol oz. zavodov, ki predstavlja pomemben delež del hišnika. Sploh, ko gre za večje površine. Zato predlagamo, da se poskuša boljše upoštevati to in druge podobne razlike med zavodi tudi v normativih. Ker s podatki o zunanjih površinah šol in zavodov ne razpolagamo, nismo mogli podati temu ustreznega predloga. Ga pa podajamo MIZŠ na opisen način s to obrazložitvijo.

25. člen (kuhar ter druga tehnična delovna mesta)

V osnovni šoli se za pripravo malic za 300 učencev sistemizira 1 delovno mesto kuharja ali dietnega kuharja, v šoli z večjim oziroma manjšim številom učencev pa v ustreznem deležu, vendar ne manj kot ~~0,25~~ **0,5** delovnega mesta. ~~Normativ za pripravo malic vključuje tudi pripravo medicinsko indiciranih diet, ki jih predpiše zdravnik.~~ **Za pripravo medicinski indiciranih dietnih malic za učence, ki imajo ustrezno zdravniško mnenje, se za vsako takšno malico doda 0,0025 deleža zaposlitve.**

~~Kuhar mora imeti srednjo poklicno izobrazbo.~~

V zavodu, ki omogoča celodnevno oskrbo, se sistemizira delovna mesta kuhar ali dietni kuhar ter pomočnik kuharja. Število delovnih mest v kuhinji se sistemizira na podlagi porabe časa za posamezno delovno operacijo, ob upoštevanju starostne skupine in energijskih potreb oseb, ki ga določa tabela, ki je kot priloga 1 sestavni del tega pravilnika. Za pripravo dietnih obrokov za otroke, ki imajo ustrezno zdravniško mnenje, se doda za vsak obrok tri četrtine časa, določenega v tabeli.

V zavodu, ki omogoča celodnevno oskrbo, se za vsakih 5 vzgojnih skupin sistemizira:

- 2 delovni mesti kuharja, ki mora imeti srednjo poklicno izobrazbo,
- največ 3 delovna mesta za druga dela (vratar, pralec, garderober, kuhinjski pomočnik), za katera morajo imeti končano osnovno šolo,
- 0,5 delovnega mesta ekonoma, ki mora imeti srednjo strokovno izobrazbo.

V zavodu se za vsakih 5 oddelkov vrtca sistemizira 1,5 delovnega mesta kuharja **ali dietnega kuharja**, vendar ne manj kot 0,75 delovnega mesta.

Med sistemiziranimi delovnimi mesti kuharjev se v šoli ali zavodu lahko sistemizira eno delovno mesto glavnega kuharja.

Kuhar **IV** mora imeti srednjo poklicno izobrazbo.

Kuhar V mora imeti srednjo strokovno izobrazbo

Glavni kuhar **V** mora imeti srednjo strokovno izobrazbo.

Dietni kuhar IV mora imeti srednjo poklicno izobrazbo in opravljenih najmanj 50 ur dodatnih izpopolnjevanj s področja priprave dietnih jedi.

Dietni kuhar V mora imeti:

- *srednjo strokovno izobrazbo z opravljenim strokovnim modulom s področja priprave dietnih jedi ali*
- *srednjo strokovno izobrazbo in opravljenih najmanj 50 ur dodatnih izpopolnjevanj s področja priprave dietnih jedi ali*
- *pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo Dietni kuhar/dietna kuharica.«.*

Šola oziroma zavod mora sistemizirati delovno mesto dietnega kuharja, če delavec izpolnjuje v tem členu določene pogoje.

Obrazložitev:

Normativi za zaposlene v kuhinji so zastareli in ne odražajo dejanskih potreb po delu v kuhinjah. Slednje je v bistvu MIZŠ ugotovilo oziroma zapisalo že v obrazložitvi predloga sprememb normativa za malice v rednih osnovnih šolah. Enako velja tudi za šole in zavode za otroke s posebnimi potrebami. Tu je dodatna okoliščina, ki pomembno botruje povečanim časovnim potrebam za pripravo obrokov, medicinsko indicirane diete otrok s posebnimi potrebami. Pa tudi prilagojeni načini hranjenja teh otrok, kar terja prilagojeno pripravo (npr. hranjenje s stomo).

Zato je potrebno že pri medicinski indiciranih malicah normativ osnovnih šol ustrezno povečati tako, da se za vsak takšen obrok preračunan delež zaposlitve za 1 malico poveča za tri četrtine tega deleža (po vzoru normativov za predšolsko vzgojo).

MIZŠ je z letošnjim šolskim letom že uvedel možnost sistemizacije delovnega mesta dietni kuhar v redne osnovne šole, sedaj pa je to uvedel tudi v dijaških domovih. Kot smo vam že sporočili v mnenju na predlog sistemizacije dietnega kuharja za redne šole, se nam zdi nesprejemljivo, da MIZŠ sistemizacije tega delovnega mesta ne določi tudi v šolah in zavodih za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami! Sploh, ker je tu še toliko več medicinsko indiciranih diet zaradi otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami. Zato predlagamo sistemizacijo delovnega mesta dietnega kuharja po vzoru osnovnih šol. Prav tako omogočamo sistemizacijo kuharjev v višjem tarifnem razredu (V), saj je v praksi vedno težje pridobiti delavce.

Normativ določa tudi obseg delovnih mest v kuhinji za šole oz. zavode, ki izvajajo celodnevno oskrbo (vzgojni programi). V tem primeru se otrokom mora nuditi vsa prehrana oz. obroki, zavod pa mora sistemizirati ustrezno število delavcev v kuhinji za pripravo vseh obrokov in ne le za malice. V tem delu je normativ po našem mnenju zastarel iz zgoraj omenjenih razlogov in ne zadošča za ustrezno pripravo obrokov za učence oz. otroke in mladostnike s posebnimi potrebami. Tu menimo, da se normativ za malice določa na enak način

kot za osnovne šole (prvi odstavek tega člena). Za ostale obroke pa se upošteva izračuna potrebnega časa za njihovo pripravo, ki je določen v prilogi za ostale obroke osnovne šole kot nadstandard (glej spodaj), saj gre za smiselno enake postopke priprave obrokov in za to potreben čas. Tudi tu pa poudarjamo, da je potrebno zaradi specifik otrok in mladostnikov potrebno upoštevati dodaten čas za pripravo medicinsko indiciranih diet.

29. člen

(osnove za sistemiziranje delovnih mest računovodskih, administrativnih in tehničnih delavcev)

Osnove za sistemiziranje delovnih mest hišnika in kurjača so čisti in kombinirani oddelki, ~~vzgojne oziroma stanovanjske skupine~~ vse oblike vzgojnih skupin ter oddelki podaljšanega bivanja. **V osnovo se kot ena vzgojna skupina upošteva tudi mladinsko stanovanje, za kateri tehnično skrbi vzgojni zavod. sako mladinsko stanovanje se šteje kot ena vzgojna skupina.**

Osnova za sistemiziranje delovnih mest računovodje in tajnika VIZ VI so poleg oddelkov iz prejšnjega člena tudi oddelki mobilne službe in **oddelki praktičnih delavnic v zavodih, kjer izvajajo srednješolsko izobraževanje s praktičnim poukom oz. oddelki produkcijske šole in mobilni tim posameznega vzgojnega zavoda v strokovnem centru.**

Obrazložitev:

Ker normativi uvajajo nekatere nove oblike vzgojnih skupin v vzgojnih zavodih oz. strokovnih centrih, predlagamo nomotehnično spremembo, ki zajema vse nove skupine, hkrati pa pri tehničnih določa, da se pri sistemizaciji upošteva tudi mladinska stanovanja, v kolikor zanje skrbi vzgojni zavod in posledično njegovi zaposleni.

Oddelki v srednjih šolah, kjer izvajajo praktično usposabljanje zahtevajo veliko število del, ki pade na ramena administracije in računovodstva, ki pa jih šole brez delavnic za izvajanje praktičnega pouka nimajo. Gre za nabave materialov – delovnih sredstev za zaposlene in mladostnike, drobnega materiala, potrošnega materiala, čistil ... Poleg tega je za te potrebe izdajajo predlogi za naročilnice, dobavnice, vodenje kontov, izdajanje računov in podobno. Gre tudi za veliko število osnovnih sredstev za katere je potrebno skrbeti – redno servisirati in zagotavljati pogoje za varnost pri delu.

2. Prilagojeni programi predšolske vzgoje

30. člen

(merila za oblikovanje oddelkov)

Normativ za oblikovanje oddelkov za izvajanje prilagojenega programa predšolske vzgoje za gluhe in naglušne, slepe in slabovidne ter za gibalno ovirane otroke je 6 otrok.

Normativ iz prejšnjega odstavka se zniža za 1 otroka, če so v oddelke vključeni otroci z motnjami avtizma, z opredeljenim zmernim primanjkljajem na področju vedenja, interesov in aktivnosti ali 'težjim primanjkljajem na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter težjim primanjkljajem v socialni komunikaciji in socialni interakciji.

Normativ za oblikovanje oddelkov, kamor so vključeni le otroci z avtističnimi motnjami so 4 otroci.

Obrazložitev:

Zaradi zahtevnejšega dela z otroki s t. i. hujšimi motnjami avtizma, bi bilo zaradi izvajanja programa za otroka z motnjami avtizma in ostale otroke potrebno znižati normativ otrok v oddelku.

3. Prilagojeni izobraževalni programi osnovne šole

31. člen (merila za oblikovanje oddelkov)

Normativ za oblikovanje oddelkov za izvajanje prilagojenega izobraževalnega programa osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom za otroke z lažjo motnjo v duševnem razvoju je:

- v 1. razredu 6. učencev, v 2. in 3. razredu 8 učencev,
- v 4., 5. in 6. razredu 10 učencev,
- v 7., 8. in 9. razredu 12 učencev.

Normativ za oblikovanje oddelkov za izvajanje prilagojenega izobraževalnega programa osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom za slepe in slabovidne, gluhe in naglušne otroke, otroke z govorno – jezikovnimi motnjami in za gibalno ovirane otroke je:

- v 1., 2. in 3. razredu 7 učencev,
- v 4., 5. in 6. razredu 8 učencev,
- v 7., 8. in 9. razredu 10 učencev.

Normativ iz prvega in drugega odstavka tega člena za oblikovanje oddelkov od 2. do 9. razreda se zniža za 1 učenca, v soglasju z ministrstvom pa za 2 učence, če sta v oddelek vključena vsaj 2 učenca Roma.

Normativ iz prvega in drugega odstavka tega člena se zniža za 1 učenca v prvem izobraževalnem obdobju, za 1 otroka v drugem in tretjem izobraževalnem obdobju in v oddelkih podaljšanega bivanja pa za 2 otroka, če je v takšnem oddelku otrok z motnjami avtizma, z opredeljenim težjim primanjkljajem na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter težjim primanjkljajem v socialni komunikaciji in socialni interakciji.

Normativ za oblikovanje oddelkov osnovne šole za izvajanje prilagojenega izobraževalnega programa osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom za otroke z avtističnimi motnjami oziroma prilagojenega izobraževalnega programa osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom za otroke z avtističnimi motnjami je 5 učencev.

Normativ za oblikovanje oddelkov za izvajanje programa osnovne šole za otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami je 8 učencev. V kolikor imajo otroci pridružene še dodatne potrebe oz. motnje, se normativ zniža na 6 učencev.

Obrazložitev:

Predlagamo znižanje normativa za oblikovanje oddelkov za izvajanje prilagojenega izobraževalnega program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom za otroke z lažjo motnjo v duševnem razvoju, in sicer na 6 učencev v 1. razredu.

Na podlagi informacij zaposlenih, je v praksi normativ za 1. razred absolutno previsok. V razredu so pogosto učenci, ki nimajo usvojenih higienskih navad in jih učitelj ne more oskrbeti. Predvsem pa na šole z nižjim izobrazbenim standardom prihajajo učenci z vedno težjo simptomatiko, z več motnjami. Skratka prvega ter v bistvu tudi nekaj nadaljnjih razredov obiskujejo tudi učenci, ki se tekom nadaljnjih let preusmerijo v posebni program vzgoje in izobraževanja, saj starši na začetku velikokrat ne morejo in tudi niso pripravljeni sprejeti dejstva, da njihov otrok prilagojenega programa ne bo zmožel opravljati.

Predlagamo še, da se členu doda nov odstavek, s katerim bi se določilo znižanje števila otrok od 2. do 9. razreda, če so v oddelek vključeni otroci Romi. Znižanja v prvem razredu ne predlagamo predvsem zaradi predloga po dodelitvi dodatnih ur drugega strokovnega delavca za otroke Rome v 1. razredu.

Znižanje normativa zaradi otrok z motnjami avtizma bistveno pripomore k delni razbremenjenosti učitelja, s čimer se omogoča, da več pozornosti posveti posameznim otrokom v oddelku oziroma skupini. Sicer menimo, da je za učitelja ter skupino otrok vsekakor bolj v pomoč dodatni strokovni delavec ter spremljevalec oziroma druga podpora oseba, vendar predlagamo sledeče zaradi dviga normativa pri sistemizaciji varuha negovalca v posebnem programu. To obrazložitev se smiselno upoštevati tudi pri nadaljnjih predlogih znižanja normativa iz navedenega razloga.

32. člen

(merila za oblikovanje oddelkov, v katerih so otroci z več motnjami)

Normativ za oblikovanje oddelka, v katerem se izvaja prilagojen izobraževalni program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom oziroma prilagojen izobraževalni program osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom, se zniža za **3 učence**, če so v oddelku **3 učenci**, **ter za 2 učenca**, če sta v oddelku **2 učenca** z več motnjami. ~~V tem primeru mora šola ali zavod pridobiti soglasje ministrstva.~~

Obrazložitev:

Delo v oddelkih prilagojenega izobraževalnega programa osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom za otroke z lažjo motnjo v duševnem razvoju in posebnega programa postaja iz leta v leto zahtevnejše zaradi povečanega števila učencev s kombiniranimi motnjami (lažja, zmerna, težja, težka motnja v duševnem razvoju, gluhi in naglušni otroci, dolgotrajno bolni otroci, otroci s čustveno vedenjskimi motnjami, otroci z avtističnimi motnjami, gibalno ovirani otroci, otroci z govorno jezikovnimi motnjami). Vedno pogostejši so primeri, ko so oddelki oblikovani po merilih 31. člena Pravilnika o normativih in standardih. V oddelku so lahko več kot 3 učenci s kombiniranimi motnjami, znižanje števila otrok pa ni mogoče. Kombinirane motnje so navadno v kombinaciji s čustveno vedenjskimi motnjami in avtističnimi motnjami, kar še dodatno oteži delo v oddelku.

33. člen

(merila za oblikovanje kombiniranih oddelkov)

Normativ za oblikovanje kombiniranega oddelka iz dveh ali več razredov se zniža ~~največ~~ za enega ~~tri~~ učencea. Normativ se lahko zniža še največ za dva učenca, pri čemer ~~V tem primeru~~ mora šola ali zavod pridobiti soglasje ministrstva.

Normativ iz prejšnjega odstavka se zniža, če je vanj vključen učenec z motnjami avtizma, z opredeljenim težjim primanjkljajem na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter težjim primanjkljajem v socialni komunikaciji in socialni interakciji, in sicer za 1 otroka v oddelku, v katerega so vključeni učenci od 1. do 5. razreda, ter 2 otroka v oddelku, v katerega so vključeni učenci od 6. do 9. razreda.

Normativ za oblikovanje kombiniranega oddelka iz dveh ali več razredov za izvajanje programa osnovne šole za otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami so 4 učenci.

Obseg ur pouka za ločeno poučevanje posameznih vsebin v kombiniranem oddelku, v katerega so vključeni učenci od 1. do 5. razreda, in se v skladu s 7. členom tega pravilnika v oddelek ne vključuje drugi strokovni delavec, **ter v kombiniranem oddelku, v katerega so vključeni učenci od 2. do 5. razreda**, se določi glede na število učencev v oddelku, in sicer:

- 4 do 6 učencev ~~2~~ **4** uri tedensko,
- 7 in več učencev ~~4~~ **8** ure tedensko.

Če so v kombinirani oddelek vključeni tudi učenci od 6. do 9. razreda, se obseg ur za ločeno poučevanje posameznih vsebin, določi glede na število učencev v oddelku, in sicer:

- 4 do 6 učencev **4** ~~8~~ ur tedensko,
- 7 in več učencev ~~7~~ **14** ur tedensko.

Kombinirani oddelki se oblikujejo iz učencev zaporednih razredov, če to ni mogoče, pa praviloma iz razredov, med katerimi je največ en razred. Kombinirani oddelki iz treh in več razredov se oblikujejo iz učencev različnih razredov tako, da se pri oblikovanju oddelka upošteva normativ za tisti razred, iz katerega je največ učencev.

V kombiniranem oddelku, v katerem so učenci iz treh razredov iz dveh ali treh vzgojno-izobraževalnih obdobj, se obseg ur za ločeno poučevanje iz katerega je največ učencev.

Obrazložitev:

Normativ se vedno zniža za 1 otroka v kombiniranem oddelku brez soglasja ministrstva. To velja tudi za dodatno znižanje pri določenih potrebah otrok v oddelku (predlagani nov drugi odstavek). Razlogi smiselno enako kot pri podobnem predlogu spremembe 31. člena.

Predlagamo, da je v kombiniranem oddelku iz dveh ali več razredov za izvajanje programa osnovne šole za otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami so 4 učenci. Učenci v omenjenih zavodih imajo več specifičnih učnih težav, težav s pozornostjo in impulzivnostjo, velike primanjkljaje v znanju ter pogosto nizko motivacijo za šolsko delo.

Predlagamo tudi povečanje ur za ločeno poučevanje vsebin. Poučevanje učencev s posebnimi potrebami v kombiniranih oddelkih, v katerih so otroci iz več razredov ter tudi vzgojno-izobraževalnih obdobj, je zelo zahtevno. Potrebno je ne zgolj individualizirati program in vsebine za posamezne učence, ampak to prilagoditi tudi zahtevam učnih načrtov za različne razrede. Slednje še bolj velja pri t. i. trojnih kombinacijah iz treh razredov, še posebej iz več vzgojno-izobraževalnih obdobj. Zato predlagamo povečanje ur za ločeno poučevanje v takšnih razredih, ki razbremenijo učitelja, učencem pa zagotovi boljšo podporo pri osvajanju učnih vsebin. Prav tako dopolnjujemo zapis na način, da se dodatne ure za ločeno poučevanje omogoči tudi v kombiniranih oddelkih brez otroka oz. otrok v 1. starostnem obdobju, saj je tudi v teh oddelkih ta pomoč učitelju in otrokom potrebna.

34. člen

(merila za oblikovanje oddelkov podaljšanega bivanja)

Normativ za oblikovanje oddelka podaljšanega bivanja, v katerem so učenci, ki se izobražujejo po prilagojenih programih osnovne šole, je 12 učencev.

Normativ za oblikovanje oddelka podaljšanega bivanja se zniža za 2 učenca za vsakega vključenega otroka z motnjami avtizma, ki ima opredeljene težje primanjkljaje na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter težjim primanjkljajem v socialni komunikaciji in socialni interakciji.

Obrazložitev:

Razlogi smiselno enako kot pri podobnem predlogu spremembe 31. člena.

38. člen

(merila za oblikovanje skupine jutranjega varstva)

Normativ za oblikovanje skupine jutranjega varstva je 8 učencev.

Normativ za oblikovanje skupine jutranjega varstva v socialno varstvenih zavodih je 7 učencev.

Skupina učencev za jutranje varstvo se lahko oblikuje, če je vanjo vključenih najmanj 5 učencev 1. razreda **oziroma 5. učencev iz 1., 2., 3., 4., 5., ali 6. stopnje** posebnega programa vzgoje in izobraževanja.

Obrazložitev:

Razlogi smiselno enako kot pri podobnem predlogu spremembe 3. člena.

Ker poseben program izvajajo tudi socialno-varstveni zavodi, saj so vpisani v razvid pri MIZŠ, zanje pa bi morali veljati tudi normativi v delu, ki urejajo oblikovanje skupin posebnega programa. Zaradi specifik dela z učenci in pogojev v omenjenih zavodih, predlagamo, da se za skupne jutranjega varstva upošteva normativ 7 otrok.

39. člen (sprememba)

Normativ za spremstvo učencev na ekskurzijah, pri dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela, ki se izvajajo izven šolskega prostora, je 6 učencev, »v primeru vključitve otroka z motnjami avtizma, ki ima opredeljene težje primanjkljaje na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter s težjim primanjkljajem v socialni komunikaciji in socialni interakciji pa 3 učenci«.

Šola mora za izvedbo šole v naravi zagotoviti enega strokovnega delavca na 6 učencev, »v primeru vključitve otroka z motnjami avtizma, ki ima opredeljene težje primanjkljaje na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter težjim primanjkljajem v socialni komunikaciji in socialni interakciji pa 3 učenci«. Za izvajanje posameznih dejavnosti v okviru šole v naravi se uporabljajo merila za oblikovanje oddelkov in učnih skupin v skladu s tem pravilnikom.

V kolikor šola organizira večdnevne aktivnosti za učence iz prejšnjih dveh odstavkov, mora za spremstvo učencev zagotoviti ustrezno število strokovnih delavcev. Pri tem mora upoštevati načrt izvajanja posameznih dejavnosti, kjer se učence razporedi v skupine na podlagi meril za oblikovanje oddelkov in učnih skupin v skladu s tem pravilnikom, in načrt dela strokovnih delavcev po dnevih, upošteva delovnopravne predpise glede razporejanja delovnega časa, odmorov in počitkov.«

Obrazložitev:

Predlagamo dopolnitev že obstoječih odstavkov na način, da se zniža normativ za spremstvo v primeru vključitve otroka z avtistično motnjo, opredeljeno kot težji primanjkljaj na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter težji primanjkljaj v socialni komunikaciji in socialni interakciji. Šola mora omogočiti sodelovanje v šoli v naravi, na ekskurzijah, pri dnevih dejavnosti otrokom z motnjami avtizma. V teh primerih je potrebno s strani zavoda zagotoviti dodatno spremstvo, da se omogoči normalen način izvajanja obveznega programa oziroma navedenih dejavnosti. Predlagamo, da je v takšnih primerih normativ en spremljevalec na 3 otroke.

Dopolnitev člena z dodatnim tretjim odstavkom predlagamo zaradi vzpostavljanja povezave normativa spremstva z obliko izvajanja programa ter zaradi potrebe po spremstvu v večjem obsegu, ki izhaja iz obstoječe zakonodaje in sistemiziranih delovnih mest v šoli. IN sicer pr izvajanju programa več dni strnjeno skupaj z bivanjem na drugem kraju, bodisi v obliki več dni dejavnosti bodisi šole v naravi (ŠVN), ko je potreba po izvajanju spremstva učencev skorajda 24 urno. Pri določitvi normativa za spremstvo je zato potrebno upoštevati:

- Kakšen je program dela za učence – določa delo v manjših skupinah ali v velikosti oddelka (odvisno ali poteka delo na terenu ali v učilnicah) – to določa koliko strokovnih delavcev je potrebnih posamezni dan za vsako uro dela v času izvajanja programa (upoštevaje strokovne delavce iz šole, kakor tudi število zunanjih izvajalcev v ČŠOD). Čas skupnih obrokov, skupnega druženja in nočni čas za učence v ŠVN/dnevu dejavnosti;

- Organizacijo dela in razporeditev delovnega časa strokovnega delavca, ki je napoten na delo v ŠVN. Pri tem je potrebno spoštovati dnevne in tedenske omejitve delovnega časa, pravico do zagotovitve dnevnega odmora med delom ter nočnega počitka med dvema zaporednima delovnima dnevnoma, kot jih določa ZDR-1, razporeditev dela učitelja (delovnopravne omejitve dnevne razporeditve delovnega časa) in programa ŠVN (morebitni čas, ko so učenci samo z zunanjimi izvajalci).
Z izvedbo obsežne ankete med zaposlenimi smo ugotovili, da praktično vsem, ki opravljajo delo pri večdnevni aktivnosti šole z učenci, predpisan počitek med dvema delovnima dnevnoma ni zagotovljen. Zaposleni ne problematizirajo izvajanja ŠVN kot take oziroma in njihove izvedbe vsekakor podpirajo zaradi koristi in dobrobiti otrok. A ni moč spregledati dejstva, da je potrebno zaposlenim zagotoviti počitek, kot ga določa ZDR-1. Le-ta tudi v teh primerih določa 11 ur neprekinjenega počitka med dvema delovnima dnevnoma, saj KPVIŽ ne podaja izjeme, ki jih sicer omogoča 158. člen ZDR-1. Ocenjujemo, da šole praviloma ne morejo zagotoviti dodatnih spremljevalcev z obstoječim kadrom, saj morajo v času izvajanja teh dejavnosti tudi učencem v šoli zagotavljati šolanje.

4. Posebni program vzgoje in izobraževanja

41. člen (merila za oblikovanje oddelkov)

Normativ za oblikovanje oddelka za izvajanje posebnega programa vzgoje in izobraževanja je za otroke z zmerno in težjo motnjo v duševnem razvoju:

- na prvi stopnji 6 otrok,
- na drugi stopnji 7 otrok,
- na tretji, četrti, peti in šesti stopnji 8 otrok.

Normativ za oblikovanje oddelka za izvajanje posebnega programa vzgoje in izobraževanja je za otroke s težko motnjo v duševnem razvoju in več motnjami:

- na prvi stopnji 5 otrok,
- na drugi stopnji 6 otrok,
- na tretji, četrti, peti in šesti stopnji 7 otrok.

Ne glede na prejšnji odstavek je normativ za oblikovanje oddelka za izvajanje posebnega programa vzgoje in izobraževanja za otroke s težko motnjo v duševnem razvoju in več motnjami v socialno-varstvenih zavodih na tretji, četrti, peti in šesti stopnji 6 otrok.

Normativ za oblikovanje oddelka za izvajanje posebnega programa vzgoje in izobraževanja, v katerem so učenci z avtističnimi motnjami, so 4 učenci

Normativ za oblikovanje oddelka na 6. stopnji z učenci s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju je 6 otrok.

Obrazložitev:

Ker poseben program izvajajo tudi socialno-varstveni zavodi, saj so vpisani v razvid pri MIZŠ, bi zanje morali veljati tudi normativi v delu, ki urejajo oblikovanje skupin posebnega programa. Zaradi specifik dela z učenci in pogojev v omenjenih zavodih, predlagamo, da se za oblikovanje oddelkov na tretji, četrti, peti in šesti stopnji upošteva število 6 in ne 7 otrok.

Ponovno predlagamo, da se omogoči oblikovanje učnih skupin oziroma znižanje normativa na 6. stopnji Posebnega programa vzgoje in izobraževanja za skupine z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju (trenutno tretja alineja prvega odstavka 41. člena Pravilnika). Pri izvajanju prenovljenega Posebnega programa vzgoje in izobraževanja se je izkazalo, da je pogosto nemogoče izvesti precejšen delež vsebin s področja delovno zaposlitvene tehnike (DVZ) in izbirnih vsebin že s 6, kaj šele 8 učenci hkrati. Z izvajanjem npr. DZV naj bi učenci spoznali različne poklice in tehnike dela, se pripravili za čim bolj samostojno življenje in delo

po končanem šolanju, razvijali vztrajnost, natančnost, odgovornost in skrb za lastno zdravje ipd. V praksi se DVZ izvaja z delom v učni kuhinji, z vključevanjem v okolje oziroma z delom učencev v krajevnih ustanovah oz. podjetjih, delo na kmetiji ipd. Za uspešno izvajanje teh vsebin oziroma za sledenje osnovnega namena 6. stopnje, učenje za življenje in delo, bi bilo potrebno omenjene skupine učencev deliti. Nujne bi bile učne skupine, kot je to urejeno tudi za določene predmete v prilagojenih programih vzgoje in izobraževanja (zgornja meja s 4 učenci).

Tudi v posebnem programu so lahko več kot 3 učenci z več motnjami, znižanje števila oddelkov pa ni mogoče. Kombinirane motnje so navadno v kombinaciji s čustveno vedenjskimi motnjami in avtističnimi motnjami, kar še močno oteži delo v oddelku.

42. člen (merila za oblikovanje oddelkov podaljšanega bivanja)

Normativ za oblikovanje oddelka podaljšanega bivanja, v katerem so učenci, ki se izobražujejo po posebnem programu vzgoje in izobraževanja, je 8 učencev.

Normativ za oblikovanje oddelka podaljšanega bivanja, v katerem so učenci, ki se izobražujejo po prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom in so vanj vključeni najmanj trije učenci, ki se izobražujejo po posebnem programu vzgoje in izobraževanja, je 10 učencev.

»Normativ iz prvega in drugega odstavka tega člena se zniža za 2 učenca za vsakega vključenega otroka z motnjami avtizma, ki ima opredeljene težje primanjkljaje na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter težjim primanjkljajem v socialni komunikaciji in socialni interakciji.«

Obrazložitev:

Smiselni enaki razlogi za znižanje normativa kot pri nekaj podobnih zgoraj navedenih predlogih. Pri tem ne predlagamo znižanja v oddelkih podaljšanega bivanja v posebnem programu, saj predlagamo večji obseg sistemizacije delovnega mesta varuha-negovalca.

43. člen (izjeme)

Število otrok in mladostnikov, določeno za oblikovanje oddelkov, je lahko v soglasju z ministrstvom večje za dva enega otroka, vendar le, če med šolskim letom ni mogoče oblikovati oddelka ali skupine v skladu s spremenjenimi normativi iz drugim/tretjim odstavkom tega člena.

Števila otrok v oddelku na podlagi prejšnjega odstavka ni mogoče povečati, če so v oddelke vključeni otroci Romi ali otroci z avtistično motnjo, opredeljeno kot težji primanjkljaj na področju vedenja, interesov in aktivnosti ter težji primanjkljaj v socialni komunikaciji in socialni interakciji.

~~Med šolskim letom se dodatni oddelek oziroma učna skupina ne oblikuje, če se število učencev v oddelku oziroma učni skupini iz prejšnjega odstavka poveča za dva učenca nad številom, predpisanim z normativom.~~

Izjemoma se normativi lahko spremenijo, če gre za edini oddelek učencev istega razreda in ga ni mogoče združiti v kombinirani oddelek, vendar morajo biti v 1., 2. in 3. razredu osnovne šole v takem oddelku najmanj 4 učenci, v drugih oddelkih pa najmanj 5 učencev.

Druge izjeme zaradi posebnih delovnih razmer oziroma manjšega vpisa ter posebnih potreb otrok in mladostnikov odobri ministrstvo na podlagi posebne vloge šole.

Obrazložitev:

Predlagamo, da MIZŠ ne more povečati št. otrok v oddelku za dva dodatna otroka brez omejitev. Že leta 2017 smo predlagali, da se to možnost omeji na opredeljene izjeme (npr. ko sicer ni moč vključiti otrok v šolo).

Pravilnik določa, da se tekom leta ne oblikuje drugih skupin, temveč se dodaja do +2 otroka v oddelke brez omejitev oz. razlogov za to. Torej je to pravilo. Menimo, da povečanje normativa, ki naj bi bilo izjema, postane s tem pravilo in izogib oblikovanju dodatnega oddelka oz. skupine ne ustrezno. Menimo, da je potrebno slediti opredeljenim normativom in oblikovati dodaten oddelke. Tudi sredi šolskega leta, če je to potrebno. In sicer v skladu z normativi, opredeljenimi v četrtem odstavku tega člena.

5. Prilagojeni izobraževalni programi za pridobitev poklicne in srednje strokovne izobrazbe

44. člen (merila za oblikovanje oddelkov)

Normativ za oblikovanje oddelkov srednje šole, v katerih se izvajajo prilagojeni izobraževalni programi za pridobitev poklicne in srednje strokovne izobrazbe, je 10 dijakov.

Normativi se lahko spremenijo, če gre za edini oddelek dijakov istega letnika, vendar morajo v tak oddelek biti vključeni najmanj 4 dijaki.

Normativ iz prvega odstavka tega člena se zniža za 4 učence, če imajo otroci oz. mladostniki poleg čustveno vedenjskih motenj pridružene še dodatne motnje.

Obrazložitev:

Učitelji v šolah, kjer so vključeni učenci s čustveno vedenjskimi motnjami in še pridruženimi kombiniranimi motnjami ne morejo uresničevati zahtev učnih načrtov v tako veliki skupini. Za ustrezno obravnavo in izobraževanje otrok z navedenimi potrebami terjajo intenzivnejše delo ne zgolj s strani vzgojiteljev (kot omenjamo spodaj pri spremembi 49. člena), temveč tudi s strani učiteljev.

7. Vzgojni program

48. člen (merila za oblikovanje vzgojnih skupin)

Normativ za oblikovanje vzgojne skupine za otroke z lažjo motnjo v duševnem razvoju je 12 otrok.

Normativ za oblikovanje vzgojne skupine za otroke z zmerno, s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju in za otroke z več motnjami je 8 otrok.

Normativ za oblikovanje vzgojne skupine za slepe in slabovidne otroke, gluhe in naglušne otroke, otroke z govornimo-jezikovnimi motnjami in gibalno ovirane otroke je 12 otrok.

Vzgojna skupina za otroke iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se oblikuje, če je v skupini najmanj 6 otrok.

Normativ za oblikovanje vzgojne skupine Vzgojnega programa za gibalno ovirane otroke in mladostnike v dnevni obliki usposabljanja je ~~12~~ 10 otrok in mladostnikov, ki se izobražujejo po prilagojenih programih **oziroma 8 otrok in mladostnikov z več motnjami**, in 8 otrok in mladostnikov, ki se izobražujejo po posebnih programih vzgoje in izobraževanja.

Normativ za oblikovanje vzgojne skupine Vzgojnega programa za gibalno ovirane otroke in mladostnike v dnevni obliki usposabljanja, v kateri so otroci in mladostniki, ki se izobražujejo po prilagojenih izobraževalnih programih in so vanj vključeni najmanj trije otroci in mladostniki, ki se izobražujejo po posebnih programih vzgoje in izobraževanja, je 10 otrok in mladostnikov.

Obrazložitev:

Menimo, da bi bilo potrebno predlagani novi peti odstavek 48. člena normativov spremeniti na način, da bi bil normativ za oblikovanje vzgojne skupine vzgojnega programa za gibalno ovirane otroke in mladostnike v dnevni obliki usposabljanja 10 otrok in mladostnikov, ki se izobražujejo po prilagojenih programih, 8 otrok in mladostnikov z več motnjami in 8 otrok in mladostnikov, ki se izobražujejo po posebnih programih vzgoje in izobraževanja.

49. člen

(merila za oblikovanje vzgojnih skupin za otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami)

Normativ za oblikovanje skupine v dnevni obliki dela je do 6 otrok.

Normativ za oblikovanje skupine v produkcijski šoli do 5 otrok.

Normativ za oblikovanje vzgojne skupine za otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami je do 10-8 otrok.

Normativ za oblikovanje vzgojne skupine, v katero so vključeni najmanj trije otroci z motnjami vedenja in duševnimi boleznimi (motnjami), so do 4 otroci.

Normativ za oblikovanje stanovanjske skupine je do 8 otrok.

Normativ za oblikovanje intenzivne skupine so do 3 otroci.

Normativ za oblikovanje mladinskega stanovanja so do 4 mladostniki.

Normativi iz prejšnjih odstavkov tega člena se lahko za posamezne skupine zniža, če to zahteva vrsta in stopnja primanjkljajev, ovir oziroma motenj otrok (zaradi ogrožanje zdravja in življenja drugih na podlagi strokovne utemeljite psihiatra zaradi hude agresivnosti in impulzivnosti, težje in težke motnje avtističnega spektra ipd.).

Skupine v vzgojnem zavodu se načrtuje za prihodnje šolsko leto na podlagi števila otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v mesecu maju tekočega šolskega leta.

Obrazložitev:

Predlog sprememb tega člena normativa je SVIZ podali že pred časom, in sicer s posebnim dopisom MIZŠ z dne 5. 2. 2019. V njem so nujnih spremembah tega normativa obširno obrazložene s strani strokovnih delavcev, pri njem pa so sodelovali vodstvo Vzgojnega zavoda Višnja gora, predsednik pristojne sekcije pri Društvu specialnih in rehabilitacijskih pedagogov Slovenije predstavniki ravnateljev in predstavniki združenja za socialno pedagogiko, ki so predlog podprli s svojimi podpisi. Predlog pa je podprla tudi Pedagoška fakulteta v Ljubljani oziroma njena predstojnica oddelka za socialno pedagogiko. Predlagali smo spremembo normativa vzgojne skupine za otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami.

Ker je z letošnjim letom stopil v veljavo nov zakon, ki določa opravljanje vzgojnega dela tudi v novih oblikah skupin, ki jih normativi še ne določajo, predlagamo oblikovanje normativov tudi zanje. Kljub temu, da program še ni sprejet, je potrebno čim prej pristopiti k oblikovanju normativov. Pri tem smo vzeli v obzir osnutek predloga MIZŠ (predstavljen pri sprejemanju novega zakona) ter izkušnje, ki so jih pri izvajanju nalog strokovnih centrov pridobili zavodi in zaposleni v okviru projekta, ki je bil podlaga za spremembo zakona.

Uvodoma menimo, da je pri določanju števila otrok oz. mladostnikov oz. skupine iz strokovnega vidika potrebno prvenstveno prilagajati potrebam otroka- mladostnika in ne predvsem normativu. Ravno kontinuum dela v nekem določenem obdobju po možnosti z istim strokovnim delavcem omogoča otroku- mladostniku, da razvije in kompenzira primanjkljaje, ki so velikokrat posledica nestabilnega okolja v preteklosti. Otroke in mladostnike sprejemamo skozi vse leto in se jih vključuje v obstoječe skupine po principu specifičnih potreb posameznika in se jih vgrajuje v obstoječo strukturo, ki je najustreznejša za posameznika in se mu s tem omogoča socializacija v optimalnem okolju glede na otrokove potrebe. Otroci in mladostniki pa prihajajo v vzgojne zavode z nedorečeno ostalo problematiko in niso bili še usmerjeni (le-ti se zavlečejo ali sprožijo po sprejemu, so dolgotrajni postopki in težavni pri priznavanju več motenj). Zato predlagamo, da bi morali biti normativi št. otrok oz. mladostnikov omejena navzgor in bi se morala zapisati besedica do. Opisano je potrebno tudi pri upoštevanju št. otrok v preteklem letu (mesec maj).

Pri dnevni obliki dela predlagamo do 6 otrok. Pri skupini produkcijske šole, kjer otroci oz. mladostniki potrebujejo bolj strukturirano, individualno delo in intenzivnejšo pomoč, predlagamo normativ do največ 5 mladostnikov.

Za vzgojno skupino ponavljamo predlog znižanja na do 8 otrok. Pri tem pa poudarjamo, da se mora jasno omogočiti znižanje števila ob strokovni utemeljitvi, saj bodo lahko intenzivne skupine hitro zapolnjene (npr. strokovna utemeljitev psihiatra – huda agresivnost in impulzivnost, ogrožanje zdravja in življenja drugih, avtistične motnje, ipd.).

Pri vzgojni skupine, v katero so vključeni najmanj trije otroci z motnjami vedenja in duševnimi boleznimi (motnjami), je v praksi težava, da mlajši od 15 let, psihiatri omenjenih diagnoz nemalokrat ne dajejo oz. se temu izogibajo. Obstajajo pa otroci in mladostniki z izredno hudimi čustvenimi in vedenjskimi motnjami, ki so travmatizirani in težko sobivajo v skupini 8 otrok, nimajo pa diagnoze. Zato se postavlja vprašanje, kako postaviti ustrezno merilo za omenjeno skupino otrok. Potrebno je opredeliti merilo, ki zdrži v praksi oz. zagotoviti znižanje siceršnjega normativa (npr. mnenje psihiatra ali drugega strokovnjaka, ki bi ocenil motnjo otroka in bi bila ta ocena podlaga za znižan normativ). Pri intenzivni skupini gre za res izstopajoča vedenja otrok ali mladostnikov, zato je št. 3 res največje oz. opredeljeno z do 3.

Mladinsko stanovanje res omenja novi zakon kot posebno skupino. A v praksi se nudenje pomoči v tej skupini izvaja kot nekakšno obliko po-odpustnega spremljanja. V praksi so do sedaj zavodi nudili to pomoč preko različnih oblik nastanitve, ki so primerne za različno št. mladostnikov. Zato menimo, da normativi ne bi smeli določiti skupine s številom mladostnikov kot prostorski normativ nastanitve, temveč kvečjemu od oblikovanje skupine z vzgojnega in predvsem normativnega vidika za sistemizacijo delovnih mest vzgojiteljev (kar predlagamo že v 5. členu).

Menimo, da se št. otrok vsekakor ne sme zviševati z ali brez soglasja ministrstva. Otroci in mladostniki se sprejemajo tekom celega leta do zapolnitve kapacitet. Normativi števila otrok in mladostnikov so določeni za ustrežno kvaliteto dela. Dodatno povečevanje (npr. za dva) tudi z vidika, da se zadosti normi, da mora otrok biti v obravnavi, saj je s tem oškodovan tako sprejeti otrok kot tudi otroci, ki so že v skupini. Zato je potrebno odpreti novo skupino. Tudi skupine je potrebno oblikovati na način, kot do sedaj, torej upošteva mesec maj. Kvečjemu je potrebno narediti korak v nasprotno smer in v normativih določiti možnost za zmanjšanje normativa zaradi specifičnih težav posameznih mladostnikov v skupini.

aa49a.člen

(mobilni tim za pomoč otrokom in mladostnikom s čustvenimi in vedenjskimi težavami)

V izbranem vzgojnem zavodu vsakega strokovnega centra se sistemizira eno delovno mesto svetovalnega delavca in dve delovni mesti vzgojitelja (mobilni tim) za vsakih 30 obravnavnih otrok s čustvenimi in vedenjskimi težavami v preteklem šolskem letu v okviru strokovnega centra.

Obrazložitev:

Novi zakon določa nudenje pomoči otrokom in mladostnikom s čustvenimi in vedenjskimi težavami, ki so vključeni v druge programe vzgoje in izobraževanja s strani mobilnega tima v strokovnem centru, točneje enemu vzgojnemu zavodu v okviru strokovnega centra. Mobilni tim skupaj z vrtcem ali šolo in starši načrtuje posamezne cilje za premagovanje čustvenih in vedenjskih težav otroka ali mladostnika, sam izvaja pomoč in spremlja doseganje ciljev ter načrtuje morebitno nadaljnjo pomoč.

Vprašanje je, kako oblikovati normativ. Zgolj na št. otrok v obravnavi, glede na trajanje pomoči, kakšen drug kriterij, s katerim bi se lahko v čim večji možni meri približali dejanskim potrebam otrok in pomoči, ki jo lahko nudijo mobilni timi strokovnega centra. MIZŠ je pri sprejemanju novega zakona kot osnutek podalo normativ za oblikovanje tima 3 strokovnih delavcev na tim, v kolikor je imel preteklo leto v obravnavi 100 otrok oz. mladostnikov. Normativ na št. otrok namesto družine je ustrežnejši, a je številka 100 vsekakor bistveno previsoka!

Namen mobilne službe je nuditi strokovno podporo otrokom in družinam, kateri ne dobijo dovolj pomoči drugje. Torej skupina, ki presega podporo, ki jo nudijo svetovalne službe in DSP OŠ in SŠ. V tem smislu gre za »težje« primere, ki se zelo razlikujejo po problematiki. Zato je smiselno je, da ti otroci oz. mladostniki dobijo veliko podpore čimprej in za primerno dolgo časovno obdobje, če se želi imeti rezultati in napredek. Bolj smiselno in učinkovito je npr. biti ob pričetku obravnave v stiku tudi večkrat tedensko z eno družino, kot pa v istem času 3 krat s 3 družinami. V kolikor znaša obravnava v povprečju 4 do 6 mesecev na otroka, je številka 100 vsekakor previsoka. Pri normativu 100 za celoten tim še pomeni, da ni nobenega sistemiziranega dodatnega delovnega mesta za nudenje pomoči, saj se sistemizira zgolj celoten tim. In še to na vsakih 100 obravnavanih otrok v preteklem š. l. Torej je lahko de facto normativ do 200 obravnavanih otrok za vsak tim, saj se bo nov tim sistemiziral šele, ko bo dosežena št. 200 obravnavanih otrok, kar pa je za nudenje ustrezne pomoči s strani tima nemogoče. Zato menimo, da bi se moral sistemizirati time v razponih pri določitvi bistveno manjše številke obravnav - 30.

Pri tem bo potrebno ustrezno oblikovati prehodno normo za sistemiziranje timov v prvem š. l. uveljavitve normativa, pri čemer se ne sme določiti omejitve navzgor v prihodnjih letih (kot v osnutku MIZŠ : »Se poveča za enega do zapolnitve potreb«). Pri oblikovanju timov bi se v prvem letu morale upoštevati predvsem do sedaj izkazane potrebe, v drugem šolskem letu po uveljavitvi pa prav tako (saj se lahko izkaže, da je en tim premalo, a zaradi potreb po pomoči v prvem letu tim ne bo mogel doseči večjega števila obravnav otrok, ki bi jih sicer terjale potrebe šol in otrok, v skladu z normativi pa bi se nov tim v prihodnjih leti sploh ne bi smel sistemizirati).

III. ELEMENTI ZA SISTEMIZACIJO DELOVNIH MEST

51. člen (učitelji, vzgojitelji)

Elementi za sistemizacijo delovnih mest strokovnih delavcev – učiteljev in vzgojiteljev za obvezni program so:

- ure vzgojnega dela za predšolske otroke,
- ure pouka v skladu s predmetnikom,
- ure pouka, pri katerih se učenci delijo v učne skupine,
- ure pouka v manjših učnih skupinah za izvedbo pouka slovenščine in italijanščine ali madžarščine na narodno mešanih območjih ter matematike in tujega jezika od 4. do 9. razreda,
- ure pouka v 1. razredu, pri katerih sodeluje drugi strokovni delavec,
- največ dve uri pouka tujega jezika za učenca, ki se je prešolal na šolo, kjer se poučuje drug tuji jezik,
- ure pouka, pri katerih se dijaki delijo v skupine,
- ure vzgojnega dela.

Element za sistemizacijo delovnega mesta učiteljev za izvedbo pouka v kombiniranem oddelku so ure pouka tistega razreda v kombinaciji, ki ima v skladu s predmetnikom največje število ur pouka obveznih predmetov in ure za ločeno poučevanje v kombiniranem oddelku v skladu s tem pravilnikom.

Elementi za sistemizacijo delovnih mest strokovnih delavcev – učiteljev in vzgojiteljev za razširjeni program so:

- ure pouka neobveznih izbirnih predmetov,
- ure dopolnilnega in dodatnega pouka – 1 ura tedensko na oddelek,
- program dela v podaljšanem bivanju,
- 2 uri tedensko za otroški pevski zbor in največ 4 ure za mladinski pevski zbor,
- 3 ure interesnih dejavnosti s področja umetnosti ter tehnike in tehnologije tedensko v drugem in tretjem vzgojno-izobraževalnem obdobju po prilagojenem programu z enakovrednim izobrazbenim standardom,
- 5 ur interesnih dejavnosti letno na skupino 3 učencev 5. razreda za pripravo in izvedbo kolesarskega izpita,
- največ 2 uri dnevno jutranjega varstva za učence 1. razreda oziroma ~~prve~~ od 1. do 6. stopnje posebnega programa vzgoje in izobraževanja.

Element za sistemizacijo delovnih mest so ure dodatne strokovne pomoči za premagovanje primanjkljajev, ovir oziroma motenj za učence s posebnimi potrebami, določene v odločbi o usmeritvi.

Obrazložitev:

Posledica predlagane dopolnitve 3. člena.

54. člen (pogodba o opravljanju storitev)

Šola oziroma zavod lahko ~~za opravljanje računovodskih, administrativnih in tehnično vzdrževalnih del, za čiščenje šolskih prostorov in za pripravljane šolskih malic~~ ter za izvajanje pouka tečaja plavanja *in smučanja*, v okviru sistemiziranih delovnih mest, sklene pogodbo o opravljanju storitev.

Merila in kriterije za plačilo storitev po pogodbi določi minister, pristojen za šolstvo.

Obrazložitev:

V SVIZ Slovenije si že leta prizadevamo, da delovna mesta v kuhinjah, računovodstvih in hišniških opravilih ostanejo v javnem sektorju. Zato smo tudi odločno proti kakršnemukoli prenašanju šolske prehrane, čiščenja, tehničnih služb in izvajanja računovodskih storitev na zasebne izvajalce. Z najemanjem zunanjih izvajalcev za opravljanje predpisanih nalog opravljajo enakovrstno delo zaposleni pri koncesionarju, zanje več ne velja Kolektivna pogodba za javni sektor in Kolektivna pogodba za vzgojo in izobraževanje. Zaposlenim ne pripadajo več pravice z obeh pogodb, zaposlenim se položaj in pogoji dela poslabšajo, prav tako pa praviloma izgubijo možnost podpore s strani kolegov v zavodu, saj so nemalokrat le že zunanji izvajalci. Kot so pokazale izkušnje s čistilnimi servisi, se kakovost opravljenega dela po prehodu k zasebniku ne izboljša, so pa delavci bolj izkoriščani. Tudi pri kuhinjah menimo, da je cilj izvajanja prehrane v šolah kakovost hrane in ne dobiček. Zato predlagamo nekoliko radikalno črtanje predmetnega člena, ki dopušča možnost sklepanja pogodb o opravljanju storitev z zunanjimi izvajalci, ko gre za področje prehrane, čiščenja, tehničnih služb in izvajanja računovodskih in administrativnih storitev. Hkrati pa predlagamo, da se možnost sklepanja tovrstnih pogodb ohrani le za področje izvajanja učnega načrta pri predmetu športa, ko gre za izvajanje pouka tečaja plavanja in smučanja. V kolikor šola ne bi zmogla s svojimi učitelji (potrebno zadostno število glede na normativ skupine pri plavanju in smučanju) zagotoviti izvedbe programa, mora imeti možnost, da obvezni program izveden v sodelovanju z zunanjimi izvajalci.

57. člen (NOV ČLEN)

(sistemiziranje delovnih mest za nadstandardni del programa v kuhinji šole)

Šola oziroma zavod, ki ne omogoča celodnevne oskrbe, lahko v okviru nadstandardnega dela programa v kuhinji organizira tudi zajtrk, kosilo in popoldansko malico. Tudi dietne obroke organizira v okviru dodatne ponudbe.

V kolikor organizira dodatne obroke iz prejšnjega odstavka za otroke oz. uporabnike, za zaposlene ali za druge zunanje odjemalce (za učence, dijake in delavce zavoda, druge zunanje odjemalce), sistemizira dodatna delovna mesta kuharja oziroma dietnega kuharja in pomočnika kuharja. Število dodatnih delovnih mest za delavce v kuhinji se sistemizira glede na število in vrsto dodatnih obrokov, kot ga določa tabela, ki je kot priloga 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

Če ima šola organizirano centralno ali lastno kuhinjo, mora imeti sistemiziranih najmanj polovico delovnih mest kuharjev ali dietnih kuharjev.

Dietni kuhar mora izpolnjevati pogoje, ki jih določa 20. člen tega pravilnika.

Obrazložitev:

V kuhinji osnovnih šol je določen poenoten državni normativ za zaposlovanje samo za dopoldanske malice. V kuhinjah pripravlja osebje kuhinje v večini osnovnih šol štiri obroke (zajtrk, dopoldansko malico, kosilo in popoldansko malico). Poleg tega pripravljajo tudi dodatni sadni obrok vsak dan, občasno dodatni sadni ali mlečni obrok za Šolsko shemo, ter vsakodnevno številne dietne obroke.

Poleg tega Zakon o šolski prehrani zahteva, da se v šoli oz. zavodih izvajajo Smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, v teh pa se zahteva, da se upošteva še Smernice zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah (2005), Praktikum jedilnikov zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah (2008) in Priročnik z merili kakovosti za javno naročanje živil v vzgojno-izobraževalnih ustanovah (2008). Za osnovne šole Smernice in Praktikum predvidevata pet starostnih skupin otrok, za katere se pripravlja obroke.

Zaradi enotnih smernic in ureditve bi bilo potrebno poenotiti tudi obsega zaposlenih za pripravo preostalih obrokov (poleg malice). S tem se dejansko zagotavlja spoštovanje smernic v ustrezni mer in določa osnovne delovne pogoje zaposlenih, ne glede na to, kdo je financer. Ker se z vidika predpisov priprava omenjenih obrokov v šolah oz. zavodih šteje kot nadstandardna storitev, predlagan normativ uvrščamo v temu ustrezen člen, ki sledi členu o sistemizaciji delovnih mest za nadstandardni program. Zaradi preglednejšega zapisa pa predlagamo določitev sistemiziranja teh delovnih mest v ločenem členu. S predlogom tako nikakor ne širimo dolžnosti ustanovitelja in financerja, da krije stroške zaposlenih za pripravo teh obrokov.

Naj omenimo, da se že v praksi praviloma smiselno upošteva normative za preostale obroke, kot jih določajo normativi za vrtce. Kar pomeni preko izračuna potrebnega časa za pripravo obrokov. Zato v prilogi 1 podajamo predlog določitve normativa na smiselno enak način. Vendar na način, ki sledi izračunu potrebnega časa, ki se v določenem delu prilagaja energijskim potrebam otrok oz. oseb. V zavodih oz. šolah za otroke s posebnimi potrebami tudi na tem mestu poudarjamo še dodaten čas, ki je potreben za pripravo prilagojenih obrokov zaradi medicinsko indiciranih diet in drugačnih načinov hranjenja.

Pojasni je še potrebno, da je normativ za malice v osnovnih šolah določen v 25. členu tega pravilnika in se ne določi na podlagi priloge 1. Se pa tam določen čas za pripravo malic uporabi za zavode, ki morajo nuditi celodnevno oskrbo v skladu s predlogom v 25. členu (ki se sklicuje na isto prilogo).

PRILOGA 1 – PREDLOG NORMATIVOV ZA ZAPOSLOVANJE OSEBJA KUHINJAH

Starostna skupina	Dnevne energetske potrebe v MJ	Faktor	DEJANSKI faktor iz energije / dan
do 2 let	4,60	0,73	0,73
od 2 do 6 let	6,30	1,00	1,00
OŠ	9,45	1,10	1,50
SŠ in DD*	11,625	1,15	1,85
Odrasli	10,70	1,70	1,70

*Upošteva za mladostnike v srednješolskih programih in domovih v zavodih za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami.

ZAJTRK**Preglednica 2: Normativi za ZAJTRK za različne starostne skupine v vseh vrstah kuhinj**

Vrsta kuhinje in organiziranost	Potreben čas za pripravo 1 zajtrka v minutah				
	otroci do 2 let	otroci od 2 do 6 let	OŠ	SŠ in DD	odrasli
centralna, lastna, razdeljevalna (priprava za lasten objekt)	1,20	1,65	1,82	1,90	2,81
centralna (odvoz)	-	1,23	1,35	1,41	1,44
razdeljevalna (za pripeljane zajtrke)	-	0,91	1,00	1,05	1,55
mlečna (priprava zajtrka)	2,23	-	-	-	-

DOPOLDANSKA MALICA**Preglednica 3: Normativi za MALICO za različne starostne skupine v vseh vrstah kuhinj**

(opomba - se ne uporablja za sistemizacijo zaposlenih šole po 1. odstavku 25. člena tega pravilnika)

Vrsta kuhinje in organiziranost	Potreben čas za pripravo 1 malice v minutah				
	otroci do 2 let	otroci od 2 do 6 let	OŠ	SŠ in DD	odrasli
centralna, lastna, razdeljevalna (priprava za lasten objekt)	1,07	1,47	1,62	1,69	2,50
centralna (odvoz)	-	1,15	1,27	1,32	2,00
razdeljevalna (za pripeljane malice)	-	0,69	0,76	0,79	1,17
mlečna	1,70	-	1,80	1,80	-

KOSILO

Potreben čas za pripravo obroka kosila za centralno, lastna in razdeljevalna kuhinjo: OŠ pri 5,4 minute / kosilo, za SŠ/DD 5,9 min / kosilo, za odrasle 8,5 min / kosilo

Preglednica 5: Normativi za pripravo kosil za odvoz v centralni kuhinji

Starostna skupina	Potreben čas za pripravo 1 kosila v minutah
do 2 let	1,87
od 2 do 6 let	2,56
OŠ	4,00
SŠ in DD	4,20
odrasli	4,35

Čas za pripravo kosilo v kuhinji, ki obrokov ne pripravlja sama, ampak jih le razdeljuje:

OŠ 1,92 min / kosilo, SŠ/DD 2,10 min / kosilo, odrasli 2,23 min / kosilo.

POPOLDANSKA MALICA

Enak normativ kot dopoldanska malica.

VEČERJA

Za večerjo predlagam normativ v višini 80 % od kosila, ker se večinoma še vedno pripravljajo večerje kot topel in prevelik obrok. V SŠ/DD bi to po mojem izračunu pomenilo 4,72 min/večerjo.

DIETNI IN PRILAGOJENI OBROKI

Za dietne obroke se doda $\frac{3}{4}$ časa za vsak dietni obrok glede na čas, ki je predviden za navaden obrok. Za vsak obrok, ki je prilagojen zaradi verskih in drugih vzrokov (brezmesni), se doda $\frac{1}{2}$ časa glede na predviden čas za navaden obrok.